

1620

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

జెన్న పట్టణము 1926 వ సం|| జూన్ నెల 11-వ తేది శుక్రవారము

No 61

సంపుటము ౧౪

శ్రీ లక్ష్మీనామనామస్తవర జ్యేష్ఠమాన శుద్ధ ప్రథమం.

సంచిక ౬౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవాకిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంచీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బాగవోయిను, పొట్టబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల గూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహచూస
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పుల తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతయింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీనిచ్చెదము.

మానవ పలకముల లోలాకులు, దుస్తులు, మోపులు, బంగారమెడతయినులు, మొలతాడులు,
టంబులు, మొదలగునవి తయారగుచున్నవి. వినయములకు ఈదీసిన విలాసములకు ప్రాయము.

పొప్రేబుడు:- కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండుబ్రదర్స్

ది ఆంధ్ర జ్యాయలరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్ క్వార్టర్స్: బెజవాడ. 1597 (3) 1149 (బాంబి: 5) ప్రెసాబజారురోడ్డు మద్రాసు

“రాజవైద్య” వెంట్రుకలురంగు

“రాజవైద్య హేర్ డై” తక్షణమే తెలిపిన తెల్లవెండు
కలను మామూలు నలుపు వెంట్రుకలుగాను, నునుపుగాను నిగనిగలాడు
నట్లును, ఎప్పుటికిని నలుపుగానందునట్లును మార్పును.

బుడ్డి 1 కి ధర ర్పు 1-2-0 చిన్న బుడ్డి 1 కి ధర ర్పు. 10

1-2 బుడ్డులకు బాష్టాభిర్పు 0.6-0 అ. 4 పంపినవారికి తపాల్ ఖర్చు లేక ఒక కార్పిర్ బుడ్డి ఇవాముగా పంపబడును.

తేలుకటకు విషనివారిణి

ఈ బొషధము విషమును తక్షణమే పారవోలి బాధను తొలగించును.

ధర 1 కి ర్పు 0-8-0

1-3 బుడ్లవరకు తపాల్ ఖర్చు 0-3-0

ర్పు 4 లు పంపిన ఒకడబ్బు బుడ్లు తపాల్ ఖర్చు లేక ఇవాముగా పంపబడును.

లూకొడర

“లెల్లకుష్టు” చిన్న పిచ్చుగలవాడు ఈ కార్యాలమునును నచ్చిన యివాముగా
బొషధముచి బాగుచేసెదము. ర్పు 0-4-0 పంపినవారికి కార్పిర్ ఇవాముగా పంపబడును. చిన్న
బుడ్డి 1 కి ధర ర్పు 2-0-0 పెద్దబుడ్డి 1 కి ధర ర్పు 3-0-0. 1-3 బుడ్లకు తపాల్ ఖర్చు 0-5-0
2888 చుష్టురోగములు గలవారు ఉత్తరములద్వారా కుదర్చబడును.

Rajvid Sri Bamandasji Kaviraj

152, Harrison Road, Bara Bazar, Calcutta.

Telegrams:—“RAJVAID”

Calcutta.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876

Imperial Telegraph College, DELHI.

ది కృష్ణా-ఆపరేటివు బ్యాంకు లిమిటెడ్, బందరు

కావలెను

పాత కృష్ణాజిల్లా గ్రామాదుల పరిచయము కలిగినట్టిన్ని
సహకారోద్యమములో ఆసక్తివము ఉన్నటువంటి ఒక ఇక్
పైర్లరు ఈ బ్యాంకుకు కావలెను. ఉద్యోగము ప్రస్తుతము
1 పరిరమునకు ఏర్పాటు చేయబడ్డది. శీతము రు 45 లున్న
ప్రయోగాపు ఖర్చులున్నా ప్రయోగాములో కోట 1 కి
ర్పు 1-0-0 బత్తాయున్న ఇక్కుబడును. వరఖాస్తులు బ్యాంకు
ప్రెసిడెంటుగారికి 25-3-26 లేక లోపుగా పంపవలెను.

కావలయును

సెకండరీ డ్రేడ్, హార్మర్ డ్రేడ్, యోర్ డ్రేడ్ పైర్
నిం గైనవారును, స్కాట్ ఫ్రెయిట్ క్యాంటిన్మెంటు మా బోర్డు
పాతకాలకు ఉపాధ్యాయులుగా కావలయును. వేతనములు
వారి వారి సావర్కములకు, యోగ్యతలనుబట్టి యియ్యవలెను
వరఖాస్తుదారులు వారి వారి వరఖాస్తులకు 30-8-26 వ తేది
లోగా మా ఆఫీసుకు పంపించుకొనవలయును.

గుమ్మడపు వెంకటరంగారావు, టి. ప్రెసిడెంటు.
నందిగామ తాళాకాగోర్డుఆఫీసు, నందిగామ, 1-6-26

క్రమధియేటరు 2253

9-3-26 తేది బుధవారమునుండి 11-3-26 తేది శుక్రవారమువరకు
ప్రచురించుచున్న ప్రకటనములు సా|| 5 గం 15 రా|| 9 గం 30 ని
మదనధియేటర్పు లిమిటెడ్ వారి

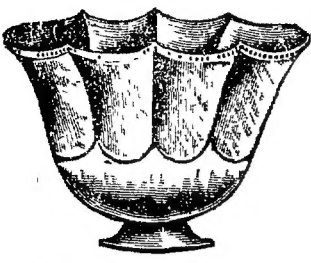
“లాస్టు పాట్”

ఆల్ వైక్ డ్రాహా కిల్లు గలది

నదులు, కొండలనుండి పడు ప్రవాహములు, సర్వత
ములు మొదలగు అశుభత స్వాభావికమైన ప్రదేశములతో వా
టకము ప్రారంభించును.

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1842

వర్తకశిఖామణులకు సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము ప్రతి గృహమునందును
అమూల్యమైన తరుణము ఖరారు ధర అభ్యర్థముగా నుండితీరవలెను

3 నుండి 5 కులముల యెత్తువరకు 3 సైజులందు పేలాగి న్నెలు, పట్టెలుకట్టిన గిన్నెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆరరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, వైన చక్కగా మెరుగుచేయబడియున్నది.

1 గిన్నె మొదలు 3 వరకు	కు 1:కి ధర రు	1-1-0
6 " 12 "	" "	1-0-6
8 డబ్బెలు ఒకేసారి తీసిన	" "	1-0-0
6 " " "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	0-15-0

తెలిసోను నెం. 2802

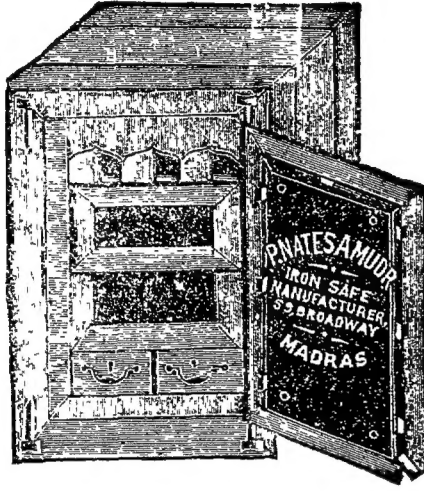
ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

తంజివిలాసము "ఉమ్మడియార్" నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

సరసము

వృథ మైనది

నష్టక మైనది

ఇప్పటివరకు ప్రకారము భాగంగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవారినవ్ద అమృతమునకు సిగ్గుగా యున్నవి. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపట్టెలు చేయువారు, ప్రాప్రెటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.

ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు

ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు వని రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. రైలుమిల్లుకు కావలసిన

సిలిండర్లు, స్పాష్టింగు నట్లులు సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరా యిప్పి శిఫి, పెద్దనాయక్ పేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆగర్లు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బరులు వ్రాయబడును.

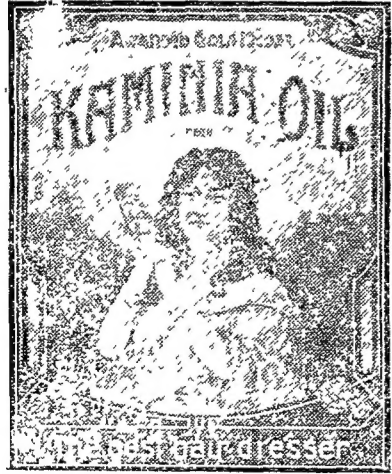
చదువుడు

యోచింపుడు

కొనుడు

జగత్ప్రసిద్ధి చెందిన

కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కౌపాడుచు, వాయుక్ర అభివృద్ధిని, సాగమును పెచ్చించును, పుట్టెయందు గలుగునుటను పారద్రోలును, బట్టలను మాన్పును. రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన నువాసగలు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచితోచిన నుగలిగించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యున్నతగుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా నుగడి యున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రికను చదువుడు.

దివాక్ చందు భండారి, అమృతసర పంజాబునుండి వ్రాసినది:— "మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసివంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు మరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు. 1 బుడ్డి ధర రు 1-0-0 పాస్తాఖర్చు 0-6-0 ప్రత్యేకము 8 " " 2-10-0 " 0-12-0 "

పెచ్చిరిక:— కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యందు ప్రతి వాగరిగయుండు దుకానునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణులుగల తక్కువరకము నిచ్చి "ఇది సరసము, శ్రేష్ఠ మైనది" చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార తండ్రియగుమీరు లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని కామినియానూనె తప్ప మరేదియు వాడకూడదని, స్థిరపరచుకొనుడు.

అర్చులన్నిటికి రాజువంటిది ఓటో దిల్ బహారు వాడబడిన వారందరిచేచాలగొప్ప గొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరు మాలయందు కొని చుక్కలను వేసిన కొత్తగా కోసిన పుష్పములవలె మినుము ప్రకృతులకు దానివాసన వ్యాపించును.

దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును దీనినేవాడుదురు. 1 బొట్టు బుడ్డి 1 కి ధర రు 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు రు 0-5-0 ప్రత్యేకము 1 " " 1-4-0 " 0-5-0 "

కాంటిల్ బుడ్డి 1 కి ధర రు 0-2-0

సోల్ వజ్రం:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 285, బామ్సామనీడు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరినరకులు (11-6-26)

ఇరువదిగజముల "పీస్" ధరలు

కాగితములు—22 X 22 ముంగిసమార్కు (9) రు 10-0.

కాగితములు—22 X 22 వేరు రకములు (9) రు 9-12, సరాసరిరకము రు 8-12.

తెలుపుములు—1708 రు 14-9; గ్లాస్ 9000 రు 15-6; ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-4; ఇ. సి. 78 రు 9-12, 88-888 రు 18-12; 8978 రు 8-14; 1702 రు 18-0 2908 రు 8-4. జి. ఎ. 88 రు 8-0. జి. ఎ. రు 8-0. 9041 రు 12-6. 30 రు 10-0.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాల్కట్టుకు)—ట్రాక్—రు 11-9-0 చలువ రు 6-9-6 పచ్చరంగు రు 9-12-0; పడవ రు 9-0-0, కాళి రు 9-4-0 సవరణ రు 8-0.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నత్త (త్రము రు 12-0-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాల్కట్టుకు) అడకతెర 18-0-0 నమలి రు 16-14; "గేట్" రు 16-12-0 గొడ్డలి రు 10-7-0, గడ్డిబండి రు 10-7-0 ఎద్దుగడియారము రు 10-5-0; సింహము వేటకాడు రు 10-4;

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు)—భూగోళము—సిలంచేప రు 20-4-6.

లోహములు

ఇనుము:—తెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒక బాదవకు ధర రు 38, రు 34.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 270. జర్మను (డిట్మాక్) రు 264; రాగిరేకు రు 260.

టిక్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి) 9" రు 19-4-0.

కలాయి పెంకురేకు:—24" గేజి 6" 7" 8" రు 15-0 9" రు 15-2.

సిమెంట్ పీపాకు నెల:—

నార్వే ఆవుమార్కు రు 11-12. నమలి రు 10-10. చక్కెర (రెడి) రు 86-12-0.

వాయిదాధరలు జూన్ 38-0 జూలై, 30-10. ఆగస్టు 30-6-0

వేరుసెనగ పప్పులు

మార్కెట్ సరకులు:—"సిపిక్" రు 58, రు 62-0.

సాదా పాను రు

వేరుసెనగనూనె

"గాను" రు 182, "ప్రెస్" రు 126.

ఆముదము

((గ్రామధర) రు 90.

పదునుచేసిన తోలు రతి 1 ట్రక్

	మొదలు	వరకు
ఎత్తులోలు (8 మొదలు 8 1/2 రతులు)	రు 0 12 9	రు 0 18 0
" (తేలిక)	రు 1 1 0	రు 1 1 6
" బెంగునూరు (8 మొదలు 9 1/2)	రు 0 12 10	రు 0 18 1
" " (తేలికైనరకము)	రు 1 1 3	రు 1 2 0
" (విజయనగరం 7 1/2)	రు 0 18 6	రు 0 14 0
" (ఏలూరు 7 1/2 7 3/4)	రు 0 14 6	రు 0 15 0
గజతోలు	రు 0 9 9	రు 0 10 8
గజదూడతోలు	రు 1 0 9	రు 1 1 6
ఆవుదూడతోలు	రు 1 10 6	రు 1 12 0
మేకతోలు	రు 2 12 0	రు 18 0
గొట్టెతోలు	రు 2 12 0	రు 8 0 0

పదునుచేయని పచ్చిలోలు

బెంగునూరు మేకతోలు	100-కి రు 175 0 0, రు 180 0 0
బెజవాడ మేకతోలు	" రు 170 0 0 రు 182 8 0
బెంగునూరుగొట్టెతోలు	" రు 140 0 0. రు 165 0 0
బెజవాడగొట్టెతోలు	" రు 130 0 0 రు 170 0 0
ఆవారముపట్ట బారవ 1-కి	రు 30 0 0 రు 36 0 0
కొన్నంపట్ట	" రు 20 0 0 రు 22 0 0
నిరక్కాయలు	" రు 38 0 0 రు 50 0 0

పోర్చుగీసు రెంచి మాననప్రవృత్తి

కరాచి, జూన్ 9 :— నిన్న మధ్యాహ్నము నగరమేజిస్ట్రేటు రిచ్చరడన్ గారివద్ద వి. పి. 500 నెక్స్ ప్రకారము డా॥ జి. జి. రెంచిగారిపై ఎఫ్. జి. డబ్లియం. పోర్చుగీసు తెచ్చిన మాననప్రవృత్తి కను విచారణకు వచ్చెను.

పర్వతే డి ఫున్యానీగారు వాదప్రక్కను, జి. జి. ఎలిఫిన్స్టాగారు ప్రతివాదప్రక్కను వాదించిరి.

తనసాక్ష్యమునుబట్టి మేజరుపోర్చుగీసు చెప్పిరి:— “నేను బొంబాయియందు వైద్యముచేయుచుండి 1928 సం. ఏప్రిలు నందు ఇంగ్లాండునకు వెళ్ళితిని. నాకు మరల ఇండియాకు రావలెనను ఇష్టములేకుండెను. కాని కొన్ని ఇబ్బందులవలన ఆస్ట్రేలియానందు ఇండియాకువచ్చి మెడికల్ కాన్సిలు రిజిస్ట్రారుగారి అనుజ్ఞనుపొంది ప్రతికలయందు నేను వైద్యము చేయుచుననియు ట్రాక్కి యెదురుగా నివసించుచున్నాననియు ప్రకటించితిని. నాభార్యకు దేహస్థితి జబ్బుగా నున్నందున నావైద్యాలయమున అమ్మి బొంబాయియందుగాని, బొంబాయి ద్వీపమునందుగాని వైద్యముచేయనని వ్రాసియిచ్చి 1925 సం॥ డిసెంబరునందు ఇంగ్లాండునకు వెళ్ళియుంటిని. మరల కొన్నికష్టములవలన నేను ఇండియాకు రావలసివచ్చెను. నేను బొంబాయికివచ్చినతోడనే కరాచీకి వెళ్ళదలచుకొంటిని. టైము ఆఫ్ ఇండియా డైరెక్టర్ల వద్దకు పోయి నేను తిరిగివచ్చియున్నాననియు కరాచీయందు వైద్యము చేయదలచుకొన్నాననియు ప్రకటించుచు కొరితిని. 1926 సం॥ ఫిబ్రవరి 4, 5 రోజులలో అది ప్రకటించబడెను. నేను కరాచీకి ఫిబ్రవరి 11 తేదీ వచ్చియుంటిని. నేను ప్రతికాధికారులయొద్దకు పోయి ప్రకటనను ముదించునట్లు చేసితిని”

నీవు ఏదీన కరాచీకి వచ్చియుంటిని అడిగిరి. ఫిబ్రవరి 11 రోజున కాదనియు 9 రోజున అనియు వారు చెప్పిరి.

“నేను ప్రతికలకు డబ్బునీయలేదు ఇత్రునని చెప్పియుండ నులేదు. ఫిబ్రవరి 9 రోజున 8-30 గంటలకు ఉదయమున టెలిఫోనుద్వారా డా॥ రెంచిగారిని పిలిచియుంటిని. వారు నాకిదనరకు తెలియును. నాప్రకటనను చూచిననీయు, నన్ను చూచుటకిష్టములేదనియు వారు చెప్పిరి. పిమ్మట నేను వారికికావలసిన ఖరీదు వ్రాసియుంటిని.

జాబు తనవద్దనున్నదని రెంచిగారు చెప్పిరి.

నేను మెడికల్ కాన్సిలు రిజిస్ట్రారు గారికి వ్రాసిన అనుజ్ఞను ఎథికల్ సజమన్లను తెప్పించుకొంటిని. కార్మిటన్ హోటలునందుండియే నేను వైద్యముచేయుచు డా॥ నాజర్త్ గారి వైద్యాలయమున రహస్యిత్వముచేయుచుంటిని. 1926 ఫిబ్రవరి అండ్ మున డా॥ రెంచిగారు నన్ను ప్రకటనలు సలుపువాడని యన్నట్లు చాలమంది వైద్యులవలన వింటిని. నన్ను కరాచీయందు తిరిగివేయుటకు సంఘమునందు నన్ను మూడవసారి వరకు ఆయన ప్రతిజ్ఞయని నేను తలచితిని. డా॥ అద్వానీగారితో నేను ప్రకటనలు సలుపువాడనని రెంచి గారనిరని డా॥ నాజర్త్ గారు నాతో చెప్పియుండిరి. నేను కరాచీకి వచ్చినపిమ్మట డా॥ పోపత్లాత్, డా॥ రుచిరామ్ గార్లు నన్ను వైద్యసంఘమున చేరుదురాయని యడిగిరి. నేను సమ్మతించితిని. ఎన్నికలు లేనపుడు నన్ను చేర్చుకొననందులకు రెంచిగారు ప్రశ్నించిరట. సంఘపు నిబంధనలు ఏర్పడనందున ఎప్పుడైనను చేర్చుకొనవచ్చునని పోపత్లాత్ గారు నుడివిరి. నేనును సంఘమున తానుండనని రెంచిగారు చాలించుకొని మర్రిద్దరి చాలించుకొనునట్లుజేసిరి. కరాచీ మునిసిపాలిటీ ఆరోగ్య సంఘసభయందు నేను ప్రకటనలు సలుపువాడననియు, ప్రతికలకుడబ్బు నియ్యలేదనియు చెప్పెనట. నన్నే ప్రతికలగుగాని డబ్బుడుగ లేదు. నేను ప్రతికాధికారులవద్దకు పోయి ఆవిధముగా ఉత్తరమును తెచ్చియున్నాను నన్ను సంఘమునం దుమూసరకు జూచుచుండినందున నాకెంతయో నష్టముగలిగెను. ఫిబ్రవరి ఆంత్యమున దావాచేయ దలచుకొంటిని. లండన్ జెనరల్ మెడికల్ కాన్సిలు సెక్రటరీ వద్దనుండి నాకు మందలింపు నోటిసువచ్చెను. అందుకు దానినినించి నన్ను గునాగిరి. అది నా నడతనుగురించి మందలింపుగాదు. దానినినేను వాపసుచేసి చాల మొరకుగా ప్రత్యుత్తరమును వ్రాసియుంటిని. నేను బొంబాయి వైద్యకాన్సిలునందు రిజిస్టరు చేయబడియుంటిని. వారు నన్ను ప్రశ్నింపలేదు.

ఫున్యానీగారితో డా॥ నాజర్త్ గారిని మొదట పరీక్షించిరి. తనసాక్ష్యమున వారిట్లు చెప్పిరి:—“నాకు పోర్చుగీసు 6 సంవత్సరములుగా తెలియును. వారు కరాచీకివచ్చినపిమ్మట నావైద్యశాలయందును ఇతరశాలయందును శస్త్రచికిత్స చేయుచుండిరి. డా॥ అద్వానీగారు నాకు తెలియును. రెంచిగారు పోర్చుగీసుగారిని ప్రకటనసల్పువాడని యనినట్లు అద్వానీగారు నాతో చెప్పియుండిరి.”

ఇదంతయు అబద్ధముని ఎలిఫిన్స్టాగారు చెప్పగా, అద్వానీగారు రంగీకరింపనియెడల అది త్రోసివేయబడునని మేజిస్ట్రేటుగారు రిసిరి.

“డా॥ అద్వానీగారు నిబంధనలను రెంచిగారికి చూపిరి. కాని వారు సరకుగొనలేదు. నేను పోర్చుగీసుగారి ప్రకటనను ప్రతికలయందు చూచియుంటిని. ప్రధమమున వచ్చినపుడు వైద్యులట్లు చేయుట సహజము. మందలింపునోటిసును పంపుటయందేమియు విశేషములేదు. అది వృత్తినిబంధనలకు వ్యతిరేకముగా నడచినవారికి పంపబడును. నేను రెంజాన్ గారిని సహాయునిగానుంచుకొనినందులకు నాకును ఒకమందలింపు నోటిసు ఈయబడెను. దానిని సెక్రటరీ ఇష్టపడినచో కాన్సిలు ముందుంచవచ్చును. అట్లుంచితేమో నాకు తెలియదు. ఇంతవఱకునాకు తెలియును.”

డా॥ నాజర్త్ గారి సాక్ష్యము ముగిసినపిమ్మట అతని సాక్ష్యమును చదువవని కొరిగిరి. అతడు చదువుచుండగా పోర్చుగీసుగారు ఆయన దగ్గరకు పోయి మాట్లాడ దొడగిరి. ఎలిఫిన్స్టాగారుదుల కభ్యంతరమును జూపగా ముఖ్యమైన విషయమును వదలితిని తాననినట్లు పోర్చుగీసుగారు ఒప్పుకొనిరి.

డా॥ జి.జి. అద్వానీగారు సాక్ష్యము నిట్లు చెప్పిరి:—నాకు రెంచిగారు తెలియును. వారు పోర్చుగీసుగారిని గురించి విశేషమేమియు చెప్పలేదు. వారు కరాచీకి వచ్చినారనియు, ప్రకటనను పంపినారనియు చెప్పిరి. ఈర్వతో వాచేమియు చెప్పలేదు. కొర్టువారడుగగా తాను డా॥ నాజర్త్ గారితో రెంచిగారు పోర్చుగీసుగారిని టాంటాం కొట్టుకొనువాడని అనెనని ఎప్పుడును చెప్పియుండలేదని చెప్పిరి. “ఒక ఆదివారం సాయంకాలమున నేను డా॥ నాజర్త్ గారితో మాటలాడుచుండ రెంచిగారు పోర్చుగీసుగారు సలపిన ప్రకటనలను సంఘమునకు రాలేదేమనని వారనిరి. అందులకు బొంబాయి మెడికల్ సంఘమువారు కెండు విధములకు ప్రకటనలను అంగీకరింతురని నేను చెప్పియుంటిని. నేనెప్పుడుగాని కరాచీ మెడికల్ సంఘపు సభ్యుడనగా నుండలేదు. నేను రెంచిగారికి నిబంధనలను చూపలేదు.”

పర్వతే:— మేజరు పోర్చుగీసుగారికి సంఘమునందు కష్టములను కల్పించునని రెంచిగారు నీతో చెప్పియుండిరా?

అద్వానీ:— అట్టిదేదియు నాతో చెప్పియుండలేదు

పిమ్మట డా॥ పోపత్లాత్ గారు సాక్ష్యము నీక్రింది విధమున నిచ్చిరి:—

“నేను కరాచీ మెడికల్ సంఘపు జాయింటు కార్యదర్శిని. డా॥ రోచిరాంగారు మరియొక కార్యదర్శి. 1926 ఫిబ్రవరిలో పోర్చుగీసుగారు కరాచీకి వచ్చియుండగా సంఘమునందు చేరవని నే నడిగితిని. వారుచేరిరి. రెంచిగారు పోర్చుగీసుగారు చేరినని నన్ను ప్రశ్నించిరి. అంతవరకును నిబంధన లేరనందున అందరును చేరినట్లే చేరిరి నేనంటిని. వారు నాతో మరేమియు మాటలాడలేదు. తన సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిత్తు ననియు మరి ఇద్దరుకూడ రాజీనామా నిత్తురనియు వారనిరి. మునిసిపల్ సభయందు రెంచిగారితో నేను మాటలాడుచు పోర్చుగీసుగారి సభ్యత్వమును గురించి సంఘమునం దేలప్రస్తావించరాదని అడిగితిని. సభయందు చాలమంది యుండిరి గాని ఎవరైనను మమ్ము వినితేమో నాకు తెలియదు.”

డా॥ రోచిరాంగారు తమ సాక్ష్యమున నిట్లు చెప్పిరి:— “నేను సింధు అబ్జర్వరు నందు పోర్చుగీసుగారి రాకను గురించి చదివియుంటిని డా॥ రెంచిగారు కొన్నిదినములైన పిమ్మట ప్రతికలందొక డాక్టరు వేసియుండిన టాంటాంను జూచియుంటివా యని నన్నడిగెను. డా॥ వాక్ గారిదా యని నేనడిగితిని. కాదు పోర్చుగీసుగారిని వారనిరి. అదిటాంటాంకాదు, వార్తయని నేనంటిని. వారందులకంగీకరింపనందున నేను నూరకుంటిని. ఆ రోగ్యాధికారుల సభయందు రెంచిగారును నేనును కలసినపుడు పోర్చుగీసుగారిని సంఘమునం దెట్లు చేర్చితిని వారడిగిరి. నేను జాయింటు సెక్రటరీనియ నందున చేర్చితిని చెప్పియుంటిని మీరు తప్పుచేసితిరి. అందువలన ఈ సంఘమునుండి కొందరు సభ్యులు బయటపొందరిని వారనిరి. సంఘమువారు దానిని తీర్మానించవలెననియు, రిజిస్టరు మెడికల్ వారిని రానీయకుండుటకు నా కధికారములేదనియు నేను చెప్పియుంటిని. “డెముటీ గజెటు” వారు బిల్లును పంపగా డబ్బు కట్టుటలేదని పోర్చుగీసుగారిని వినియున్నాననియు, టాంటాం చేసి నవైద్యుని వద్దకు నేను పోననియు రెంచిగారనిరి. మాతో గూడ డా॥ ప్రాఫ్ గారుండిరి.

డా॥ నాజర్త్ గారు చేతిగాని వైద్యుల అభిప్రాయము తీసికొనుచున్నందున వారిని తాను ఏ విషయమునకు పిలుచుట లేదనియు, ప్రస్తుతిము వారట్టిరి నదనినందున వారియభిప్రాయము నాదరించుచున్నాననియు 1916-1917 సంవత్సరమున బొంబాయి మెడికల్ కాన్సిలు వారు రిజిస్ట్రేషన్ ఆక్టును ప్రవేశపెట్టినదానిగా అన్యులతో తాను కలియుటలేదనియు రెంచిగారు చెప్పిరి.

ఇట్టిసందర్భమున విచారణ జూలై 5 వ తేదీకి వాయిదావేరి.

అమృతమునకు

12 బోరుల పొగలేని కార్బిడ్డిలు. అన్నిరకముల పక్షులవేటకు తగినది. 100 కి ధర రూ 10.

స్పెన్సర్ అండు కో, లిమిటెడ్.
(డి) మద్రాసు, అండు బ్రాంచీలు

మకరధ్వజ రసాయనము

దీనిని నేవించినచో బలము, పుష్టి, కాంతి, లేజన్యు, మనోబలము, రతిదృక్పథము కలుగజేయును 60 మాత్రలుగల సీసా 1 కి తపాలా పోస్టాఫీసులలో 8-7-0.

1 పి. ఆర్. మెడికల్ హాల్
రామదండ్రపురం, (గోదావరి)

గాంధీ దైవజ్ఞము

జాతకసంఖ్య లేక ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు రూ 1.0.0 పై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తాఫలము వ్రాయ. రూ. 2-0-0 వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి,
2599 (చిత్తూరుజిల్లా)

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

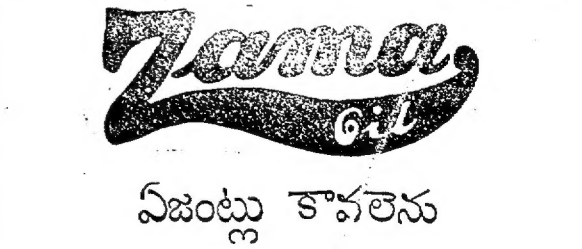
1-లో భాగము:—వ్యాధుల స్వరూపమును, వాటికి ననుభవసిద్ధముగా నులభ్యముగా చేయదగిన 600 యోగములును గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి రు. 1-4-0; పి. కి. 0-4-0
2-భాగము:—శుద్ధులు, భస్మములు, వంటఖజ్జుని ఔషధములు, ఆసవములు, అరిష్టములు, ద్రావకములు, చూర్ణములు మొ॥ 610 యోగములు, అనుభవముగా చేయు పద్ధతులతో యున్నది. (8) 8851 1-కి రు. 1-12-0; పి. కి. 0-8-0
3. 3. 3. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి నెల్లూరుజిల్లా.

వేసవికాలములో పుచ్చుకోతగిన హల్వా కూష్మాండ లేహ్యము

సమస్త వైద్యములు నిక్కాళలు పోగొట్టి యుండియు బలము రొమ్ముపుష్టి కలుగజేయును ఆ నేకులచే గుణముచేసినదని యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నాము. శేరు డబ్బీరు 2 లు

పట్టాభిరామ వైద్యశాల (రాయవరము) గోదావరిజిల్లా.

శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ ఏ లూ రు
బోర్డు, పురపాలక సంఘములకు, వైద్యులకు, ఇతరులకు 35 సం॥లనుంచి వైద్యశాస్త్రమునందు అనుభవము గలవారిచే తయారుజేయబడుచున్న శాస్త్రోక్తమైన ఆయుర్వేద ఔషధములు సరసమైన ధరలకు సప్తయజ్ఞబడును. మందుల గుణము గ్యారంటీ యివ్వబడును. (2880)
(క్యాటలాగు ఉచితము)

కలనోప్పి, యిక్ష్వాకులంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినోప్పి మొదలగువ్యాధులకు ఒక తుణుములో పోగొట్టగల భ్యాతిజెందిన “జామా తెలమునకు” సమమును మందు వేరేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బడ్డి 1-కి అజాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభా చెందు
యింగ్లీషుమందులు పలసరకులు సల్పారీక్, నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు, నెం. 63 వైసప్పనాయునివీధి, మదరాసు.

దక్షిణాఫ్రికా వర్ణభేద శాసనము

ప్రధానమంత్రి తీవ్రప్రసంగము

స్వల్పసంఖ్య, బ్రిటిషు చర్యలను ఖండించుట దక్షిణాఫ్రికా వర్ణభేద శాసనము (3లవ రాయ బిల్లు) పార్లమెంటు లెంకు సభలను ఏకమై ఆఫ్రికా సంఖ్యాసభలచే సంగీరింపబడెను. ఆచర్యసమయమున ప్రధానమంత్రి యగు జెయ్యం పార్లమెంటు గావించిన యుపన్యాసము నీక్రింద ప్రచురించుచున్నాము:-

స్వల్పసంఖ్య ప్రసంగము ముగిసిన వెంటనే పార్లమెంటు సేనాని లేచి మంత్రివర్గమును చలరేగ నిట్లు పన్నుచిరి.

స్వల్పసంఖ్య సీమాంతులు

ప్రతిపక్ష నాయకులు గావించిన యుపన్యాసము లెన్నియో వింటి ని గా ని యీ ఉ ద య ము ఆ య న గావించిన ప్ర స ం గ ము వ ం టి వా ని నె ప్పు డు ను వినలేదు. నేడు గావించితి నీవప్రసంగము నాయనవోలు నెప్పుడును వినలేదు. అదీనీవ మైనదని నేనుగట్టిక జెప్పుచున్నాను. ఆ రైటినరులు మహాశయము భారత సమస్య నెత్తి. ప్రభుత్వమువారు భారతసమస్యను గూర్చి గావించిన శాసనమునుండి వెనుదగ్గరిన ఆయన చెప్పెను. ఈదేశములో అన్ని తరగతులవారికి నావేతము గలిగింపబడు ప్రభుత్వోద్దేశ్యముగ గాన్పించుచున్నదని చెప్పి పిదప నీ వాడము నాయన చెప్పెను. ఇట్లునటగా ఆయన చెప్ప నుద్దేశించినది ప్రభుత్వమువారు భారతసమస్యను పరిష్కరించుటలో నీ దేశమునందు వారికి భావోద్దేశమును గలగజేయు నుద్దేశించిరియు ఆ ఉద్దేశమును వారు తాళబాలక వారుశాసనము జేయుటనుండి వెనుదగ్గరినియు నర్థముచున్నది. అన్ని సంగతులు దెలిసియుగూడ నిటుల బ్రిటిషుకు ఆమాటలకే మాత్రము గౌరవము వోసంగజాలను. (మంత్రిపక్ష హర్షము) మొదటినుండి చివరవరకును తానుజెప్పినమాటలసత్యములస్వల్పసంఖ్య సేనానికి దెలియును. ఆయన యీ సమస్య నెత్తుకొని నేడభిప్రది గావించినవరకు చెప్పినది ఆయనకు ఆంధరకు గూడ దెలియును. ఆ య న వ ద లి న చోటు నుండి యీ సమస్యను పరిగ్రహింపవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారిని నిర్బంధించినటుల ఆయనకు దెలియును. ఆయన అచటనుండి వెనుకకు మరలెని నేను జెప్పునగాని ఆయన ప్రభుత్వము దానిని పార్లమెంటునందు దెచ్చినప్పుడు దేశీయంగమంత్రిగా నున్న డంక న గారిద్వారా సభలో ప్రకటించిరిని మాత్రము నాకుదెలియును. ఇప్పుడు ప్రతిపక్ష నాయకుడుచచ్చి ప్రభుత్వమువారు భావోద్దేశము గలిగింప నున్నారనుట నీవమైన విషయము.

మే మేమిచేసితిమి? ఆయనయు ఆయనప్రభుత్వమును చిందరవందరగ వదలివేసిన పరిస్థితులను మేము చక్కజేయు నుపక్రమించితిమి. ఇంతవరకు చేలనై సంతవరకు మేముచేసితిమి. ఇప్పుడు ఆయనచచ్చి మేము ద్వేషమును పురికొల్పుచుంటి మునట నీవమును సత్యవీరుడము నై యున్నది. ఆర్మటనరులు మహాశయము రాజకీయజీవితమునందు ప్రవేశించిన దాదిగ భారతసమస్యను గైకొనినను. ప్రతిపక్ష నాయకునికంటె హోదాలోనున్నవారు నేడు మాటాడినటుల వారోపణజేయునెడల నేదోకొంత ఆధార ముండి అటుల మాటాడుమండ నని యెవరైనను నమ్మకొందురు. ప్రభుత్వచర్యలనుగూర్చియు ఉద్దేశ్యముల గూర్చియు ఆయన పోషనముక్తులు ఆయనకు దగినవి కావని చెప్పవలసియున్నది.

తెల్లవానిదేశము!

దక్షిణాఫ్రికాలోనున్న యితర విరోధిదేశము లను పరిమరించుటగాక ప్రభుత్వమువారు తత్ప్రతిపక్షమునకు దాని ననుసరించుచుండి రని స్వల్పసంఖ్య సేనాని చెప్పియుండెను. అట్లే గావచ్చును. "కొన్నివిషయములందు మీ విరోధియే దేశములు మిగిలిన దక్షిణాఫ్రికావలెగాక వేరువారును ననుసరింపవచ్చును. కాని అటులజేయు విరోధియదేశములు దక్షిణాఫ్రికాలో లేరు. మేము మాదేశమునకొనుచోటనే యున్నాము. మేమిదేశమును మాదిగజేయుచున్నాము. దీనిని తెల్లవారిదేశముగా భావించుకొనెదము. వారికక్కరలేనిదేశమును నల్లవారిదేశముగ వదలి నేయుటకునని వారనుకొనెదరు. స్వల్పసంఖ్య సేనాని వచ్చి యిట్లు మేము దలం చుట తప్పని చెప్పట అమానకరముగనున్నది. ఇట్టివత్కలములపై నాధారపడి మేము దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమును గావించవలెనని వారుకోరెదరా? దానికర్హమునగ మేమి? దానికంతెక్కడనని ఆయన అడుగులేదు. అదేమయుకాదు. ఆయన యేనమయానికి ఆసమయానికిదగినటుల మార్పాడుగుండు. దక్షిణాఫ్రికా యుగమొక ప్రవిధానము ననుసరింపజాలనికాల మానవ మైవది. భవిష్య

త్వములు జూనియర్లనును ఎక్కడనున్నామో, మొక్కడికి బోవుచున్నామో నిర్ణయించుకొనవలయును.

1911 స్వల్పసంఖ్య శాసనము

స్వల్పసంఖ్య సేనాని 1911 లో నీసభలందు ప్రవేశ పెట్టి, బలపరచినశాసనమును గూర్చి మాటాడిరి. ఆశాసనముప్రకారము నేటిపులను గనులలో యూరోపియనువృత్తులలోనికి రాకుండు నిషేధింపనాదేశించిరనుట కేమాత్రమును సందియుములేను ఆశాసనమునకును ఇప్పుడు సభయెగుటనున్న బిల్లుకును ఈభేదము మాత్రము గలదు. ఈబిల్లు పరిస్థితుల నిట్టిని శ్రమగడెపుమండ 1911 శాసనములో స్వల్పసంఖ్య సేనాని అసలుస్థితిని కప్పిపుచ్చుచున్నట్లుచెప్పెను. ఆయన కావలసిన దాని సంతకము దొడ్డికాకిల జేరవేయు ప్రయత్నించెను. తన యుద్దేశమును బోరంగముగ చెల్పుటకు భవదెను. 1911 శాసనము గూడ యీ బిల్లు చేయవలసిన పనినే చేయు నుద్దేశించెను. యంత్రములగాని దగ్గరగాని పనిజేయువారల యోగ్యతాపతములను కొట్టి వేయుటకుగాని సస్పెండు జేయుటకుగాని గర్హరజ్ జెనరలు కధికారిమిచ్చుట కది యుద్దేశింపబడెను. కాని స్వల్పసంఖ్య సేనాని యు ఆయన ప్రభుత్వమును ఇంకను కొంచెము ముందుబోయి 1911 శాసనము ప్రకారము నిబంధనల గొన్నింటిని తమరుజేసిరి. వర్ణభేదమును గలగజేయు నుద్దేశ్యము లేదనిచెప్పట మాత్రము త్పొందిన దనవలయును.

(జెనరలు స్వల్పసంఖ్య:- ఆశాసనమునందు వర్ణభేదము మాట లేదు.)

ఈసమయమున బాయింటుసమావేశము ముగిసినవరకు అనగా మే 11 వ తేదీ ముగిసినవరకు కాపిజేయబడెను.

స్వల్పసంఖ్య సీమాంతులు

అంతట ప్రధానమంత్రి యిట్లుపన్నుచింప ప్రారంభించెను:-

ఇదివరకువలెనే నిన్నుగూడ స్వల్పసంఖ్య సేనాని మాట్లాడుచు అవ్యక్తముగ నీటిపులను వర్ణభేదకారణముచే వెనుకకు నెట్టుట కుద్దేశించి ప్రవేశ పెట్టబడెనని చెప్పిరి. ఇంతకన్న నిరాధార వాక్యములు దక్షిణాఫ్రికాలో ఏమాత్రం నెత్తికాని యెవరినెత్తినగాని బడవేయజాలను. ఇట్టి ఆరోపణ గావించుటవలన నెట్టి ఫలితము గల్గునో మీరారోచింపవలయును. అందరికన్న నెక్కువగ ఆర్మటనరులు మహాశయముకే యీ ఫలితములు దెలియును. ఈ ప్రభుత్వము వ్యవహారములను నడుప ప్రారంభించినది మొదలు కొన్ని సంవత్సరములనుండియు ఆయన తెల్లవారికి ప్రతిపక్షముగ నేటిపులను చలరేగనటుల జేయుటకు పని జేయుచుండెను. (సిగ్గు- సభ్యులు కాదు అను కేకలు) మే మీబిల్లును కావలెనని ఒత్తిడి చేయుటకు కారణము ఇట్టి వాని నాటక పెట్టుట యొకటై యున్నది.

చర్చి మిమోరియలు అసత్యము

ఈ దేశములో కొన్ని చర్యలయందు గౌరవము గల్గి పెద్ద హోదాగల్గినవారు నాకు వ్రాసిన లేఖ యొకటి గలదు. నాకిందులకు మాత్రము చాల విచారకరముగ నున్నది. నూరు సంవత్సరములక్రింద తూర్పుపరిపాదుల నుండి బోతున్న మాషింది మిషనరీలు చాలమంది వారి నీ దేశమునుండి వెడలగొట్టిన తరువాత నీటి ఆప్రాశ్యపు ప్రత్యమును అందులో గొప్పగొప్పవారు వ్రాసినదానిని నేను జూచియుండలేదు.

అధ్యక్ష! నేను దీనిని ఆప్రాశ్యపురని యేల యనవలెను. ఈ పత్రమునందు అనేక చర్యల యందలి సభ్యులు సంతకము జేసి అందరకన్న ముందు కేఫుటోను ఆర్చిబిషపు సంతకముజేసి పంపెను. ఈ సంతకము చేసినవారిలో నేనెరిగినవారు చాలగౌరవనీయులు గలరు. అందు చేత నీ పత్రము గౌరవార్హమైనదిగాదు. ఇది అసత్యమును, అసర్వమును, ఆప్రాశ్యముమీయే యున్నది. ఈ బిల్లు శాసనముగావించుకూడదని వారుగోరిరి. ఎందుకు? అది నైతిక మతధర్మములకు విరుద్ధముగ నున్నదని వారుచెప్పుచున్నారు. అందులకు వారుదెల్పు కారణమేమి? అందులన నేటిపులను వర్ణభేదకారణముచే లాభించు వృత్తులలోనికి రాకుండజేయుటకుదురని ముందుచెప్పిరి. (క్లోజగారు:- నిజముగానంతే). ఇంతటితో నాక కవారికను యిట్లు వ్రాసిరి. "వర్ణభేదకారణముచే నెనరినైన ను శాసించి నిషేధించు తప్పియనవలెను" (వినుడు, వినుడు) ఇదివినుటకునాకు సంతోషముగనేయున్నది. నేనిపుడు మరింత స్వేచ్ఛగ మాట్లాడగలను. అది అబద్ధమనిచెప్పు గొల్ల సభ్యులకు నేనీమాట జెప్పుచున్నాను. (సిగ్గు- అనికేకలు)

కర్నూలు రీటు:- బహు చక్కని భాష ను మా! ప్రధాన మంత్రి:- ఇందు సంతకము జేసిన వారిని నిర్ణయించుట దీనిని బలపరుచువారినిని

యందులను నివర్తనముల జూపనలెనని సవాలుజేయుచున్నాను. క్లోజగారు:- వారు అటులజేయగోరిరి కాని మీరువారి నాపితిరి. మీటుల వారి నాపగూడదు.

డచ్చిచర్యలవారీ సంతకములేదు

ఇందు సంతకము జేసినవారెవరు? వారు ఈదేశములోని విరోధిజనసంఖ్యలో సగమునుండికైన ప్రాతినిధ్య మొసంగని కొన్ని చర్యలప్రతినిధులై యున్నారు. ఇతరచర్యల ప్రతినిధుల సంతకము దీనిని కొనుటకు గూడ ప్రజలారూప పడిరి. అయితే డచ్చి ప్రాతినిధ్యము వహించు చర్యలు సంతకముల జేసినవారే లేరు, చేయలేరు ఈడచ్చిచర్యలను మిగిలినవారికిని భేదము గలవని నేనొప్పుకొనెదను. దక్షిణాఫ్రికాలోని తెల్లవారిలో సగమునుండికే ప్రెగా వారు నల్లవారన్న ద్వేషముతో నుండి ఆ భావముతోనే యీ బిల్లును సభయందు బలపరచుచున్నారని యిచట నున్న మహాశయము యందు సంతకములు జేసినవారును జెప్పుట కేమి కారణమున్నదో నేనడిగెదను? ఇందుకు కారణము మరేమియును లేదు. గొల్ల సభ్యుల అసహనము మాత్రము గాన్పించుచున్నది. స్వల్పసంఖ్య సేనాని మాట్లాడుచు ఉన్నత నైతికమతధర్మమాత్రముల నాలు జెప్పినపుడు అసహనము వెంటనే గాన్పించెను. భగవంతుని దయవలన చక్కలమాత్రము మనపై పావించుటలేదు. అది యొక అవ్యవస్థ. ఇటుల వారోపణ దక్షిణాఫ్రికాలో సగము జనముకు ప్రెగా జేయబడెను. అందు కారణం మేమియులేదు అదంతయు అబద్ధము. బాధ్యతగలవా రెవరును అట్టి ఆరోపణ జేయజాలరు.

ఇట్టి ఆసత్కారోపణ జేయుటలో నుద్దేశ్యము దక్షిణాఫ్రికాలోని విరోధిజనసంఖ్యను చాలమందిని దూషించుట తప్ప చర్యయే గాదు. ఇట్టి దూషణలై నే బోయర్లు కేఫుకాలనీ నుండి గ్రూటునదివరకు వెడలగొట్టబడిరి. (మంత్రి పక్షహర్షము) ఇప్పుడుగూడ మరల నట్టి దూషణ మార్గములే ఆచరింపబడుచున్నవి. (మంత్రి పక్షహర్షము) ఇదిదూషణ, తిట్టదప్ప మరేమియు గాదు. నైతిక ధర్మబుద్ధితో మాట్లాడువా రెవరును అటుల చేయజాలరు.

నేను యిప్పుడు దేశమును పరిశీలించుట దెచ్చి యిట్టి లేఖలవలన ప్రజలవేతము గాంచెద రని యు అందువలన చాల హాని గల దని యు చెలు ప గోరెదను. అందుచేత యిటుల బాధ్యత లేకుండ నిష్క్రము వచ్చినటుల ప్రతిమిదవర కెప్పుడును ప్రయత్నింపబడలేదని చెప్పితిని. నూరు సంవత్సరములక్రింద జరిగినదానినిబట్టి కొద్దిసంవత్సరములక్రింద వరకును దక్షిణాఫ్రికా ప్రజలు మిషనరీలను యిచట నుండదగని నీమలుగ పరిగణించుచుండిరి. ఇట్టి దానిలై నే యచున్న మాకు గొప్ప అటంకముగనుండెను. మీ రెటుబోవుచున్నారో ఆలోచించుకొనవలెనని నేను పోవ్వరించుచున్నాను. మన కిప్పుడు దెలియనిపరిస్థితులు దయించియిట్టి భావములే గలగవచ్చును. నేడు ప్రతిపక్ష నాయకుడు జేసినటులు రెండేండ్ల నుండియు జేయుచున్నట్లును, యెవరుగాని నేటిపులకును తెల్లవారికిని, తెల్లవారికి తెల్లవారికిని వైషమ్యము గలుగునటుల జేయజాలరు.

తెల్లవాని అసమానహోరాటము

దక్షిణాఫ్రికాలోని తెల్లవారు తమకు సమానులుగాని నేటిపులతో పోరాడవలసియుండును. వారికిగల అసమానత్వమును, పోటీని, నేటిపులకును, యూరోపియనుకును గూడ చోటుండునటుల జేయుచున్నయెడల యిట్లు జెప్పవలసియుండును. 1928 లో జరిగిన సమైక్య కృపాత్రము మరల జరుగుటయేగాక దక్షిణాఫ్రికాలో మరింతతీవ్రమును వింతలు జరుగునని చెప్పవలయును

స్వల్పసంఖ్య సేనాని ఉన్నతనీతి వేదిక నెక్కి ధర్మబోధజేయవొడగిరి. అటువంటిదానివల్లనే అంతయు మూయబడెను. ఇటు వంటిమాటలవల్లనే నేటిపులు సాసహాయ తెల్లవారు తమనగాగ దొక్కుచుండిరినియు, దక్షిణాఫ్రికాలో నిలువనడలేకుండ జేయుచుండిరినియు భావించెదరు. (మంత్రి పక్షహర్షము)

అంతట డంకనుగారును, కర్నూలు క్రెస్టెలుగారు మాటాడిన పిదపబిల్లు అంగీకరింపబడెను. 88 మంది అనుకూలముగను 87 మంది ప్రతిపక్షముగను వోటు జేసిరి.

వర్ణభేదశాసనము బహిరంగముగ

తగుల బెట్టుట

మే 10 వ తేదీని కేఫుటోనులో పాశేడుమిన్ నేటిపులను, నల్లవారును పెద్దసభజేసి వర్ణభేద శాసనము కాపి నొకదానిని అత్యుత్సాహముతో తగల బెట్టిరి.

స్వాతంత్ర్యమా? బానిసత్వమా?

కాంగ్రెసు ప్రముఖుల యుద్బోధము

సౌందర్యమహాలనందు బహిరంగసభ

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటు నొసగుదు

“భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమా? బానిసత్వమా?” అను విషయము రాబోవు ఎన్నికలయందు తలవలసి యున్నదని కాంగ్రెసు ప్రముఖులు, సౌందర్య మహాలనందు నిన్న సాయంత్రము జరిగిన బహిరంగసభయందు దుద్బోధించిరి. సభకు చాలా నుండి అరుదెంచిరి. సామాజికవేదము, కెట్టి, కె. శ్రీరాములు నాయుడు, డా. మల్లయ్య, బుర్రా సత్యనారాయణ, అబ్దుల్ హమీదుఖాన్, ముఫీజుహమ్మద్, అదికేశవులునాయకరు, గడ్డ రంగయ్యనాయుడు, కె. రామస్వామిరవు, కళా వెంకటరావుగార్లు మొదలగు ప్రముఖుల చాలమంది సభ వలంకరించిరి. భారతకానసభ్యులగు ఎం. కె. ఆచార్యగారు రధ్యక్షత వహించిరి.

వాదించలేక ఎదుటివారిని దూషించుట

అభ్యర్థుడు ప్రభుత్వమునకు మాటలాడుచు కొలదిలోజాలకు పూర్వము ఆ భవనమునందే జరిగిన జస్టిసు పక్ష సభను జస్టిసు దెచ్చిరి. ఆ సమయమున జస్టిసుపక్ష నాయకులు ఎదుటి పక్షమును దూషించుటతో ప్రాద్దువుచ్చిరేగాని గత ఆరవత్వరములనుండియు తా మధికారమునందుండి ప్రజలకు గావించిన మేల్మోదాదలయజెప్పుట కెత్నింపలేదు. ఇది చాల విచారకరము. జస్టిసు పక్ష ప్రముఖుడగు తణికాచలం చెట్టిగారు అధ్యక్షులుగా చాలకాలము అనుభవము సంపాదించిరి. అందుచేతనే “నీవాదములో బలము లేకపోతే ఎదుటిపక్షపు న్యాయవాదిని చెడదెట్టుము” అనే సలహాను చెట్టిగారు చాల బాగుగ అనుసరించిరి. స్వరాజ్యపక్షమును అయ్యంగారుపక్ష మని శ్రీనివాస అయ్యంగారిని జయ్యంగారిని పేర్లు చెట్టి తిట్టుచుండుటవలన తణికాచలం చెట్టిగారి వాదము బలమైనదని ప్రజలను భ్రమింపజేయజాలదు. చెన్నపురి ప్రజలు చాల జ్ఞానానుభవములు గలవారు. చెట్టిగారి తిట్లు వారిని మోసపుచ్చజాలవు. శ్రీనివాస అయ్యంగారు తనభవనమున, కేకేసి, జీవితమును, సమస్తమును మాతృదేశపక్షమునందు నర్పించి రాత్రింజగళ్లు దేశసేవ యొనర్చుచున్న విషయమును, మదరాసు ప్రజలదృష్టినుండి ఎన్యరును మరుగుపరచజాలరు. ఇట్టి నిష్కల్మష స్వార్థత్యాగియగు నాయకుడొక్కడైన జస్టిసుపక్షమునందుగలదా? అట్టివానిొక్కరైనను తమపక్షమునందు లేనందుకు చెట్టిగారు దుఃఖింపవలసినదేగాని శ్రీనివాస అయ్యంగారిని దూషింపబూనుట అవివేకర మగుపని.

కాంగ్రెసుపక్షమునందీగొప్పవిశేషముగలదు. దేశము కొరకు తమ సర్వస్వమును అర్పించి, ప్రాణములగుడ సర్పింప సిద్ధుడై సేవజేయు మహాదేశభక్తులు వందలకొలది కాంగ్రెసునందుగలరు. దేశబంధు చిత్తరంజనువంటి సర్వస్వపరిత్యాగులు, వెల్మూపండితునివంటి త్యాగులు, లాలాజహజరి రాయవంటి దేశరాధకులు, మహాత్మునందే గలరు. వీరు మావాడుకులు. ఇక జస్టిసు పక్ష నాయకులెట్టివాని? మీరే గమనింపుడు. వారొనర్చిన త్యాగములేమి? రెండుపక్షముల యర్హత సర్వతలనుగరించి విచారించునపుడు ప్రజ లీవిషయమును గమనింపవలెను.

ఇతరులను విమర్శించుటకుపూర్వము వారిలోపముల సవరించుకొనవలెను

అభ్యర్థుడు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగురించి మాటలాడుచు, తణికాచలం చెట్టిగారి విమర్శలకు ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు మాసిలానుజిల్లా, డా. మల్లయ్యగార్లు మదరాసు నందు జన్మించినవారుగారిని చెట్టిగా రాజేషించిరి. జస్టిసు పక్షమున వారిట్లంటి ఆక్షేపణల నొనర్చుటకు పూర్వము తమకు గూడనాయాక్షేపణలవరించునవిషయమును జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. జస్టిసుపక్ష ప్రధానకార్యనిర్వాహకాధికారియగు ఎ. రామస్వామిమొదలియారగురారు చెంగల్పట్టుజిల్లా తరపున కానసభ కెట్లు నిలిచిరి. వారికి, చెంగల్పట్టులో ఒక యకరము భూమి యైనను లేదు. పంచత్వరమున కొక 20 రోజులైనను చెంగల్పట్టుజిల్లా యందుండునట్లు లేదు. ఇక మాసిలానుజిల్లా, డా. మల్లయ్యగార్లన్ననో, చాదాపు 30 సదనత్వరములుగ

చెన్నపట్టణమునందే యుండి చెన్నపురి పారులకే సేవ జేయుచున్నారు.

కానసభలో సాధించిన పని

స్వరాజ్యపక్షమునా రింతవరకు కానసభలో సాధించిన పనిని వస్తుప్రముగ వివరించుచు అభ్యర్థుడు తరువాత ప్రసంగించెను. స్వరాజ్యపక్షమునా లేమి జేయ గలిగినను ఏమి జేయలేక పోయినను కద్దరును మాత్రము కానసభలోను, సిమ్లా కొండల శిఖరముల పైనను ప్రవేశపెట్టిరి. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులందరును కద్దరు వస్త్రములతోడనే కానసభలో ప్రవేశించుచున్నారు. కద్దరిప్పుడు భారతకానసభ సభాధ్యక్షులమును గూడ వలంకరించి యున్నది. యూరపీయను నిరంకుశాధికార వర్గ ప్రతినిధులెల్లరును గూడ ప్రతిదినమును ఈ కద్దరు మూర్తికే నమస్కృతులొనర్చి భయభక్తులతో మెలగుచున్నారు. (హర్షధ్వనులు) ఇట్టి కాంగ్రెసు పక్షము వారిని జూడుదు. కాంగ్రెసు లేమి మధ్యస్థులకు కద్దరు దుస్తుల నొసగవలె ననినంతమాత్రమున భయపడిచెదరిపోవు పక్షిపక్షమును జూడుదు. అంతియగారు. స్వరాజ్యపక్షమువారు కానసభలోనికి వెళ్లి భారత మాతృదాస్యస్థితిని (బ్రిటిషు నిరంకుశాధికారవర్గ పద్ధతులను తీవ్రముగ ఖండించి భీకరమున సత్యపరిస్థితులను స్పష్టముగ వెల్లడించిరి. ఈ సత్య విషయముల నింతవరకెవరును ఇంత తీవ్రముగ విమర్శించి యుండలేదు. సంస్కరణములను గురించి విచారించుటకు భారత ప్రభుత్వమునా రొక్కయవసంఘమును నియమించియుండుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు గలుగజేసినయొత్తిడేమి కారణము. దీనిఫలితముగా గలిగిన విచారణ సంఘమునందలి అల్పసంఖ్యాకులనిజేదికయందు రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మొసగవలసినదని కోరిరి. భారత రాజకీయ పరిణామము దీనిల్ప సంఖ్యాకుల నిజేదిక చాల ప్రయోజనకరము గాగలదు.

ద్వంద్వపరిపాలన-జస్టిసుపక్ష విచిత్రవిధానము

ద్వంద్వపరిపాలనము, ఆచరణ యోగ్యము గాదనియు దానిని పెంటతో తొలగింపవలెననియు అందరును అంగీకరించిన విషయమే. స్వరాజ్యము గావలెనని అందరును గోరుచున్నామని చెప్పుచున్నారు. వీరు నిజముగా నిట్లు గోరుచున్న యెడల ద్వంద్వపరిపాలనను తొలగించుటకును స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకును ఇతరపక్షములు జేయుచున్న ప్రయత్నము లెక్కడో ఈ ఆచరణము సాధించుటకు నిరంకుశాధికారవర్గముతో సహకార నిరాకరణము సాధనముగనా, సహకారము సాధనముగనా? స్వరాజ్యపక్షమునా రవలంబించినపద్ధతి వలన మధ్య రాష్ట్రములలోను బెంగాలులోను స్వరాజ్య పక్షమువారు ద్వంద్వ పరిపాలనము నంతరింపజేసియున్న విషయము ప్రజలందరును తెలిసియే యున్నది. ద్వంద్వపరిపాలనను పోయిన యెడల, ఉన్న సంస్కరణములు గూడ పోవునని కొందరు జస్టిసు పక్షమువారు భయపెట్ట జూచుచున్నారు. ప్రస్తుత సంస్కరణలను తొలగించినంతమాత్రమున ఆకాశము నేలగులుపని భయపడనక్కరలేదు. బూటకపు సంస్కరణలుండుటకంటె పోవుటయే మంచిది. ఎన్నికలలో నోడిపోయిన స్వపక్షములను తిరిగి నామినేటు జేయుటలేవలెనంతకంటె ఎక్కువ అధికారము లేని మంత్రుల నడ్డుపెట్టుకొని, నిరంకుశాధికారవర్గమువారు సాగించు బూటకము లంతటితో ముగియును. (హర్షధ్వనులు.) ఇంతకంటె నెక్కువ అధికారములేదని రామస్వామి మొదలియారగారే అంగీకరించిరి. ఇది పోయిన నింతకంటె మంచిప సంస్కరణములే వచ్చును.

ఇంతకాలము వీరేమి జేయుచుండిరి?

ప్రజామతమున వైద్యకాఖయందు సర్వజనరహస్య నియమించుటకు మంత్రి పానుగల్లు రాజాగారి కధికారములేదని రామస్వామి మొదలియారగారు మొన్ననే ఒప్పుకొనిరి. ఈయధికారమును సంపాదించుటకు, పానుగల్లు రాజాగారును, వారిపక్షమువారును ఏమైన ప్రయత్న మొనర్చియుండిరా? మంత్రుల కెట్టి అధికారమును లేదనియు, ద్వంద్వపరిపాలనమువలన వారేమియు జేయజాలకు న్నారనియు చింతా మణి వంటి మిత్రవాదము ల

యుండిరి. మంత్రిపదవి ముగిసినతరువాత సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారే 18-8-24 లేదన, కానసభలో సుపర్యసిండుచు ఈవిషయము నంగీకరించెను. రెడ్డినాయుడుగారు, జస్టిసుపక్షముల స్తంభములలో నొకరుగాని ఇతరుడుగాదు. ప్రభుత్వముం దేవిధమున బాధ్యతయులేదని అతిద్రష్ట డంగీకరించెను. ఎట్టిబాధ్యతయు లేనప్పుడు జస్టిసుపక్షమునా రామంత్రిపదవులం దెందుకుండవలెను. ప్రజలను భ్రమపెట్టుటకా? ద్వంద్వ పరిపాలన నింతఖరజీంచుచు నటించు జస్టిసుపక్షమునా రాద్ధ్యంద్వపరిపాలనను తొలగించుటకు పోరాడుట కెందుకు ముందుకురారు? బెంగాలు, మధ్యరాష్ట్రములందువలెనే మదరాసు నందు గూడ ద్వంద్వపరిపాలనమును తొలగింపవలెననిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నెన్నుకొనవలెను. (హర్షధ్వనులు.)

అభ్యర్థుడు ముగించుచు బ్రిటిషు దేశీయులు ఆత్మాతురతతో రాబోవు ఎన్నికల ఫలితములకొర కెదురుగ నున్నారని నుడివిరి. భారతదేశ భవిష్యత్తు ఎన్నికలయందు నిర్ణయము గావలసియున్నది. భారతదేశము నిజముగ స్వరాజ్యమును గోరుచున్నదా? స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు కృతనిశ్చయమై యున్నదా? విషయము ఈయెన్నికలందే తేలవలసియున్నది. కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల కొసగిన ప్రతివోటును భారతదాస్యవిముక్తి కావగుట యగును. భారతీయులందరును రాబోవు ఎన్నికలలో ఒక్క కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్ల నొసగవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాను.

డా. కొలంబెగారు

రాబోవు ఎన్నికలయందు వేర్వేరు రాజకీయ పక్షముల విధానములను బట్టియు కార్యక్రమముల బట్టియు అర్హత సర్వతల నిర్ణయించు కొని మన వోటుల నొసగవలెనేగాని వ్యప్తలను బట్టిగాని డాక్టరు కొలంబె (క్రైస్తవ) గారు దుద్బోధించిరి. రాబోవు ఎన్నికలయందు రెండుపక్షములు ప్రజల వోటుల సర్పించుచున్నవి. అందొకటి కాంగ్రెసు, రెండవది జస్టిసు పక్షము. ఈ రెంటిలో నేపక్ష మేమాద్యమకొరకు పని జేయునని మనము మొదట విచారించుకొనవలెను. కాంగ్రెసు, భారతదేశ స్వాతంత్ర్యముకొరకు నిలచుచున్నది. జస్టిసు పక్షము విదేశీయ నిరంకుశాధికార ప్రభుత్వమును చిరస్థాయిగా సాగించుటకు నిలచుచున్నది. మొదటిపక్షము మనల స్వతంత్రుల జేయుట కెత్నించుచున్నది. రెండవపక్షము మనల బానిసత్వమునందుండుటకు ప్రయత్నించుచున్నది. ఈ రెంటిలో నేపక్షమును బలపరచవలెనో భారతీయులకు వేరుగ జెప్ప వలసరము లేదు. అయిదువేల మైళ్లదూరముననున్న కొలంబెనుండి ఆంగ్లేయుల క్రింద రెం కొట్లు భారతీయు లెట్లు దాస్యమొనర్చుచుండిరాయని, ప్రపంచ జాతుల వారంద రాశ్చర్యమునంది భారతీయుల సేవముగ జూచుచున్నారు. భారతీయు లింకను తమలోతాము పోట్లాడుకొనుచు, ఇంకను ఆంగ్లేయుల క్రింద బానిసలుగనే యుండదలచిరా? తమస్వాదయ సీమలయందు స్వాతంత్ర్యాభిలాష లేనివా రీదేశమున నెచ్చుటను లేరని నమ్ముచున్నాను.

ఉపన్యాసకుడింకను మాటలాడుచు, దేశమందన్ని ఇతర రాజకీయ సంస్థలకంటెను కాంగ్రెసే ఉత్కృష్టమైనదనియు బలవత్తర మైనదనియు నుడివిరి. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యముకొరకు పాటుబడుట కింతకంటె బలవత్తరమున సంస్థ మరియొకటి లభింపజాలదు. అందుచే ప్రతివారును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే బలపరచవలెను. ఇతరపక్షములవారు వచ్చి తమను వోటు లడిగినను, కాంగ్రెసుకంటె వారు బలవంతులాయని ప్రశ్నించవలెను. ఇట్టిస్వాతంత్ర్య సంగ్రామములో కాంగ్రెసువంటి బలవంతులగు సంస్థయే విజయమందగలదు గాని ఇతరు లేమాత్రమును గణింకరారు.

మఫీ మహమ్మదుగారు

జస్టిసు పక్షమువంటి పక్షములు స్వరాజ్యము కొర కిది వరకు పోరాడిన ప్రతిదేశీయులలోను గలవనియు అందుచేజస్టిసు పక్షమునుజూచి ఎన్యరును విమోచము జేందవలననియు మహమ్మదుగారు నుడివిరి. జస్టిసు పక్షము వంటిదే వెనుక మహాభారత సంగ్రామములో శిఖండి యుండెనని మనము చినుచునే యున్నాము. మొన్న నీ హాలులో జరిగిన జస్టిసు పక్ష సభలో తణికాచలం చెట్టిగారు; కాంగ్రెసు అభ్యర్థి యగు పాల్లయ్యగారు పాట్టివాడని ఆక్షేపించిరట. తణికాచలం చెట్టిగారు పాడగిరియను విషయము నిజమే. కాని తనకంటె పాడుగు తాటి చెట్లుగూడ గలవనువి షయము నామిత్రుడు చెట్టిగారు మరచిపోరాదు. (పక పక నవ్వు) ఇకవిూద చెట్టిగారిట్టి ఆక్షేపణలకు దిగకుండునని నమ్మెదను. ఇది అధ్యక్షుని నోని ఆరోపణలు భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము కావలెనని

2. 1990

పోలీసు సూపరెంటు హత్యవిచారణ

ఫైదీ సాక్షులు విచారించబడిరి

కలకత్తా, జూన్ 10:—ఆలిఫురం తెయిలనందు జరిగిన నూపరెంటు హత్యకేసు తిరిగి నేడుదయమున విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. ముద్దాయిల చేతులనుండి సంకెళ్లు తీసివేయబడెను. వార్డరు రామరావుపాండే, ఇరువురు యూరపియను ఫైదీలు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

“హత్య జరిగినరోజున 5 గడు ముద్దాయిలు కనరతుచే యుమండిరి. తరువాత మిగిలిన 5 గరులు వాతొకరిసిరి. తరువాత ఇరువర వచ్చి నన్ను తాళపుచేసి నీయమని దబాయించిరి. నా దృశ్య తాళపుచేసి లేచినగా ఇరువురు నన్ను సోదాచేసిరి. ఒకరు నన్ను గ్రుడ్లగానే క్రిందపడిపోయిరి. అప్పుడు 4 వ వాడు నా కేబుల్ నుండి తాళపుచేసిని లాగుకొనెను. పశ్చిమద్వారమును తెరిచిరి. నేను బిగులునూదితిని. మరియొకడువచ్చి నన్ను కత్తితో పొడిచి బిగులును లాగికొనెను. తరువాత ఏమి జరిగినదియు చూడలేదుగాని కేకలుమాత్రము వినినదెను. అని వార్డరు పాండే సాక్ష్యమిచ్చెను.

రెండవసాక్షి యూరపియను ఫైదీ రాల్యడీ: ఆయన ఇట్లుచెప్పెను. నే నాసాయంకాలము ఒక తెల్లనినూటు పెద్దమనిషిని ఒకరిని చూచితిని. వారిని మువ్వరుపెట్టికొట్టిరి. వారొక ప్రక్కను తిరుగగా వేరొక ప్రక్కన పొడిచిరి. 4, 5 దెబ్బలకు చాతు పడిపోయిరి. అక్కడకు యూరపియను వార్డరువచ్చెను. బిగులు లాగెను. అప్పుడు ముద్దాయిలు పారిపోయిరి. వారి గడులలోనికి పోయి ప్రక్కవొడ్డిలోనికి పుస్తకముల గొన్నింటిని పారవేసిరి.

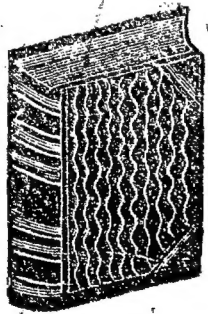
మరియొక యూరపియను ఫైదీ సాక్షి ఇదే మాదిరిగా చెప్పెను. “నూపరెంటుగారిని గునపముతో పొడిచిరని” చెప్పెను తాను వరాండాలో నిలువబడి బిగులులాదమని కేకలు వేయగా బిగులు లాదబడెను. అప్పుడు ముద్దాయిలు పారిపోయిరి.

పదిహేనింటి సర్దను రామేశ చంద్ర గోఖగారు తాను నూపరెంటు గాయములు తగిలిన వని మాడగనే ప్రథమ దిక్కు చేరినని చెప్పిరి. ముఖముమీదను తలమీదను గాయములు రక్తము గారుమందెనని చెప్పిరి. నూపరెంటుగారు స్వతి దప్పియుండినని నెల విచ్చిరి.

ఇంటిలికెన్న కాఖ హెడు కానిస్టేబులు నూపరెంటు గారితో తాను వచ్చి యుంటిననియు తరువాత కాదులో నూపరింటెంటుగారిని వైద్యకాలకు గొనిపోయెననియు చెప్పెను. ఇతర సాక్షులు సామాన్యసాక్ష్యము నిచ్చిరి. నాటికి కోర్టు చాలింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ఇప్పుడే రెండవసారి ముద్రితమైనది. బ్రహ్మశ్రీ ఆంధ్రదేశమునందును సుప్రసిద్ధి నడవిన కథాకవితలు !!! పురాణం నూర్యనారాయణ తీర్థులుగాచే పరిశోధింపబడినది. 2239 శ్రీ రమర శాస్త్రము

చదువ చదువ సంతోషించడం! నీకు కావలసినదియు, నీవు చూడవలసినదియు చాలరోజులు వెదికిన శాస్త్రమిదియే. ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి పూర్తిరహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరిచేతను బయటరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో స్త్రీ పురుష లక్షణములును వారియొక్క ఆవయవము విలక్షణములు కృంగార రహస్యములును. మొగ ఆడ అను శకు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము మహాముఖులు ముగ్ధులుగా వ్రాసిపెట్టినపుస్తకమును చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.

యా 1-0-0 వి. పి. చార్జ్ 7 అణాలు. కలియుగశూర్యఖి 1వ భాగము ప్రతి 15 ధరు 0-12-0 ఎం. ఎస్. సరస్వతి అందు కంచెసి, నెం. 11; ఆర్థముగంపిధి, మదరాసు.

పరలోకరహస్యములు

యధార్థము. అత్యద్భుతము. ఇదివరకెవ్వరూ ఎరుగని అపూర్వ తెలుగు గ్రంథము. ఇందనేక పరలోక విశేషాలను వివరింపబడినది. మరణాంతరహంసము లనేకములదివర కెవరికీ తెలియనవి యందుప్రచురింపబడినవి. ప్రతివారును మనూటను నమ్మిచదివి తీరవలెను. పోస్ట్ కి కాక ప్రతివెల యా 1-0-0 ఆధ్యాత్మికవిద్యాలయం గర్భాంతరపురస్థానము-విశాఖపట్నం జిల్లా

నేల్లూరు జిల్లా సభలు

పినాకినీ సత్యాగ్రహశ్రమము-పల్లి పాడున జూన్ ౧౬, ౧౭ తేదీలలో-బుధ గురువారములలో జరుగును

రాజకీయసభ-ప్రేమసభ-నూలు పోటీపరీక్షలు

౧౭ వ తేదీ గురువారమున ఆదిమ-అగ్రముఖాగ్ర బయోదాని అందుల నున్నవారు ప్రాధాన్యము

యథోచిత సహకార పక్ష ప్రచారము

ముఖ్యి ఈశ్వర శరణుగారి ప్రయత్నములు హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ కరిష్కార ప్రయత్నములు

మాలానా అజదు సోభానిగారి విశ్వాసము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ సెషన్లు నర్సింపు)

అలహాబాదు, జూన్ 10:—యథోచిత సహకారపక్షమున ఇచ్చట స్థాపించుటకు బహుప్రయత్నములు సల్పబడుచున్నవి. ఒకప్పుడు కాంగ్రెసునందు చురుకుగ కృషిచేసినవారును ఇప్పటివరకును విశేషముగ రాజకీయ వ్యవహార కాండలో పాల్గొనకుండెనట్టియు మన్షీ ఈశ్వరశరణుగారు ఈ ప్రయత్నములకు గారకులు. సమావేశమున జరపుటకును సూతనపక్షము తిరపున ప్రచారము చేయుటకును ఒకమీటింగును సమావేశపరచుటకు ఈశ్వరశరణుగారు ప్రకటించిరి. ఈనెల 27-వ తేదీన ప్రాయశః సమావేశము జరుగవచ్చును. ఈలోపున స్థానిక సంఘముల స్థాపించవలసినదని వారు మిత్రుల గోరుచున్నారు. పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారును వారికుటుంబములోనివారును సాహాయ్యముజేయుటకు ఆహ్వానించిరి.

కేంద్ర ఐక్యసంఘము ప్రయత్నములు

హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయ బరిష్కరించుటకు యిటీవల స్థాపింపబడిన కేంద్ర ఐక్యసంఘము నగరమందు ప్రతి ముహల్లాలోను స్థానికసంఘముల స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు సాగించుచున్నది. ఇందుకొరకు నగరము 22 భాగములుగా విభజింపబడెను. ప్రతిభాగముందును పలుకుబడిగల హిందువులు మహమ్మదీయులు గలసి ఐక్యసంఘములు స్థాపించుచున్నారు.

ప్రజాసామాన్యముందు హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ లేదు

ప్రస్తుతపరిస్థితులపై ఆలోచయించునపుడెందు మహమ్మదీయ కార్యక్రమమునెడ తమకు దృఢవిశ్వాసము గలదనియు సాంఘికపోరాటములకు నాయకులే ఉత్తరవాదు లనియు ప్రజాసామాన్యముందు హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ లేదనియు మాలానా అజదు సోభానిగారు చెప్పిరి.

మరికొన్ని వివరములు

అలహాబాదు, జూన్ 10:—యథోచిత సహకారపక్షమిచ్చట స్థాపించుటకు మహాప్రయత్నములు సల్పబడుచున్నవి.

ఈ ప్రయత్నములు చేయుచున్న వారిలో మన్షీ ఈశ్వరశరణుగారు ముఖ్యులు. వీ రొకప్పుడు కాంగ్రెసువాదిగ చురుకుగ బనిచేసి, యింతవరకును రాజకీయకార్యకలాపములోనికి రాకుండ ప్రయత్నముగనుండిరి. యథోచితసహకారపక్షమును స్థాపించుటకును ప్రచారము సల్పటనును యూనెల 27-వ తేదీన సమావేశము జరుగవచ్చునని ఈశ్వరశరణుగారు ప్రకటించిరి. ఈలోపున స్థానికసంఘముల స్థాపించవలసినదని మన్షీగారు మిత్రుల హెచ్చరించుచున్నారు. పండిత మదనమోహన మాలవ్య, మాలవ్యగారి కుటుంబీకులతోసహా రేలబడినాది ప్రముఖులు సమావేశముజేయుటకు యాశ్చర్యకరముగారికి వాగ్దానములుచేసిరిని తెలియుచున్నది.

హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ బరిష్కరించుట కిటీవల స్థాపింపబడిన కేంద్ర ఐక్యసంఘము ప్రతి ముహల్లాయందును స్థానికసంఘముల స్థాపించుచున్నది. ఇందుకొరకు 22 భాగములుగ నగరము విభజింపబడెను. పలుకుబడిగల హిందూమహమ్మదీయులు ఐక్యసంఘముల స్థాపించుచున్నారు.

అపూర్వమున ప్రవృత్తిబలముగలది చివరికైనది నును బహుభాషాభాషాగారి కార్యక్రమములను వివరింపబడుచున్నవి. కావ్యముగలవియును, నాంధ్రీకభాషాబలములకు కారణము నొందునట్లే యనియు, ప్రజాసామాన్యముందు సాంఘికజగత్తులు లేనినియు మాలానా అజదు సోభానిగారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధక

కమిటి స్టేటుమెంటు

మాధ్యస్థులనిర్ణయము నామోదించెను

అన్యతసరము, జూన్ 9:—మాధ్యస్తరుల తీర్పును అలగీకరించినట్లును, సంఘము తీర్మానము ప్రకారముగ నడచుకొనవలయు ననియు ఒకస్టేటుమెంటును శిరోమణిగురుద్వారా ప్రబంధకకమిటి ప్రకటించెను. (ఆ. ప్రె.)

రావల్పిండి నగర కాంగ్రెసుకమిటి

కృతనిశ్చయము

పంజాబుకాంగ్రెసు కమిటి కార్యనిర్వాహకవర్గ

అభిప్రాయము

అలహాబాదు, జూన్ 9:—పంజాబు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుకమిటి కనుబంధముగనుండుటకు మానటకును తీర్మానముగ ప్రచురించుటయు|సక్రమముగను రాష్ట్రీయముగను లేదుఅని పంజాబు కాంగ్రెసుకమిటి కార్యనిర్వాహకవర్గము తీర్మానించెను. రావల్పిండి కాంగ్రెసుకమిటి తీర్మానమునుగూర్చి వారి ఆలోచించుటకు పూర్వము అధ్యక్షుడును కొందగు సభ్యులును అవసరమైనయెడ విషయమునుగూర్చించి సంపూర్ణముగ పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటితో చర్చించవలయును. సాధ్యమైనయెడ తిన్నామును వ్యవహారము సంతృప్తికరముగ బరిష్కరింపబడవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు పాహుకారుల చట్టము

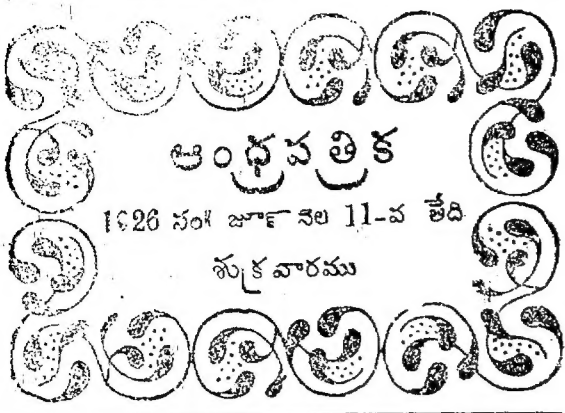
స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభా సమావేశమునకు వెడలగోరుట

అలహాబాదు, జూన్ 10:—రాబోవు పంజాబు శాసనసభా సమావేశమునందు విచారణకువచ్చు పంజాబు పాహుకారుల చట్టమును మరియొకరచుటకుల వర్తకులనును పూర్ణముగ కనుమతి నొందులనిచి పంజాబు శాసనసభ స్వరాజ్యవాదులు కాంగ్రెసు ప్రత్యేకసభ్యులను గోరెరి. ప్రత్యేకమును సమావేశమిం

తెనవలకు ఇటువలకు సాధ్యముకావలయును. పంజాబు స్వరాజ్యవాదులొక ప్రత్యేకకమిటి ఉభయసభ్యులను, పంజాబు స్వరాజ్యవాదులొక సామాన్యకమిటి ఉభయసభ్యులను వారి అభిప్రాయముల యెల్లప్పుడూ ప్రత్యేకముటి ఉభయలక్షణ చేర వ్రాసుబడినది. యిప్పటికి శాసనసభ్యులు అనుమతముగ వ్రాసినయు తక్కిన సభ్యుల వివాదానికు పంజాబు స్వరాజ్యవాదులొకరు జూరముననున్నవారు. ఇదియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఫార్వెన్స్ కలెక్టరేటు

కలకత్తా, జూన్ 11:—ప్రభావవంతమైనదిగా పతి కోరినటులు ఫార్వెన్స్ పత్రికా సంపాదకుడు రు 500 లకు గుర్తూరిటి బాండుపై సంతకముచేసెను. (ఆ. ప్రె.)

హిందూ మహమ్మదీయసమన్వయము

—

హిందూమహమ్మదీయసమన్వయ పరిష్కార మగుటకు, ఉభయసంఘములవారును ప్రత్యేక రాజకీయసంఘములుగ బనిచేయుటవలన ఇసుమంతయు ప్రయోజనముండదు. పంజాబు హిందూమహాసభ, రాజ్ పుత్ ఎన్నికలలో పాల్గొన నిశ్చయించుట మిగుల శోచనీయము. కాంగ్రెసు స్థానమును సాంఘిక మతసంఘము లెవ్వియు నాక్రమింపజాలవు. మతసంఘములలో, అనేక రాజకీయాభిప్రాయములు గలవా రుండురు. మిత వాదులు, స్వరాజ్యవాదులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు మున్నగువారందరను, కులభేదమును మతభేదము ననుసరించి ఒక్కదారి నడుపుటకు సాధ్యమగునా? ఇట్టిప్రయత్నము ఆత్మహత్యకు కారణము. భారత జాతీయత నడుగంటజేయును. శాసనసభలలో నుదయించెడి వివిధ సమస్యలు దేశమునకంతకును సంబంధించినవిగాని, ఒక్కకులమునకుగాని ఒక్క మతమునకుగాని సంబంధించినవిగావు. భూమి, ఆరోగ్యము, వ్యవసాయము, విద్య, అడవులు, పరిశ్రమలు మున్నగు శాఖలలో జాతిమతభేదముల నెంచుట పాడిగాదు. దేశాభివృద్ధికి మితిమీరిన సాంఘికాభిమానము ప్రతికూలమునటు నిశ్చయము. సాంఘిక మతాభిమానము దేశాభిమాన మునకు భిన్నముగ నుండజనదు. రాజకీయవ్యవహారములు జనులకందరకును సమానముగ వర్తించు నవి. వానియందు సంకుచిత దృక్పథము జొప్పించుట చేతనే ఉత్తరహిందూస్థానమున హిందూమహమ్మదీయ విభేదములును, దక్షిణ హిందూదేశమున బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణేతర వివాదములును బయలుదేరినవి. మాలానా అజద్ సోభానీగారు ఆల్మోరాలో నుపన్యసించుచు గాంధీ మహాత్ముని కార్యక్రమమునందే తమకు పరమవిశ్వాసము గలదనియు ప్రస్తుత సాంఘిక వివాదములకు వివిధపక్ష నాయకులే కారకులనియు, జనసామాన్యమునందెట్టివైషమ్యము లేదనియు స్పష్టపరచిరి. పెక్కుతావుల హిందువులును మహమ్మదీయులును కలసి ఉత్సవములందు పాల్గొనుచున్నారు. నాయకులలో విభేదములు పొడసూపగనే, అవి జనసామాన్యము నందును వ్యాపించును. స్వలాభము ముఖ్యవిషయమయినపుడు కలవర ముతలయించును. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమువలన నిట్టి మనఃస్పర్థ లతిశయించుట నింత గాదు. ఇట్టి విభేదములు కాంగ్రెసునందు గూడ వ్యాపించుచో ఇక జెప్పవలసిన దేమున్నది? సోభానీగారివలె ఇతర మహమ్మదీయ నాయకులును గాంధీ మహాత్ముని కార్యక్రమమునందు తమ విశ్వాసమును సువ్యక్తపరచుట ధర్మము. సం దిగ్ధసమయములందు ధైర్యము వహించి కృషి నలపిన గాని కలవర ముగజాలదు. పలుకుబడిగల నాయకు లీ సమయమున తటస్థులుగ నుండుచో, వ్యవహారపరిష్కారము దుష్కర మగును. దేశ భక్తిని జాతీయతను ముఖ్యమని భావించువా రెల్లరును ముందుకువచ్చి తమ విశ్వాసమును ప్రకటించుచో, వారే నాయకు లగుదురు. జనసామాన్యమునందు తీవ్రమగు ఎడబాటు వ్యాపింపక ముందే, దూరదృష్టి గల ప్రముఖులు సమరసభావమును నెలకొల్పుట యవసరము. ఆలహాబాదునందు ఐక మత్యసంఘమువారు తగిన ప్రచారము. నలుపుట శుభచిహ్నము. పలుకుబడి గల హిందువులును మహమ్మదీయులును ఐకమత్యసంఘములలో చేరుచున్నటుల చెలియుచున్నది. శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారు సంయుక్తరాష్ట్రములలో నద్భుతప్రబోధము గలిగించు చున్నందుల కెంతయు సంతసించెదము. అన్నిరాష్ట్రములలో గూడ నిట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచో, పరిస్థితులు త్వరలో మారకబోవు. రాజ్ పుత్ బెంగాలు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘసభ లో, హిందువులును మహమ్మదీయులును గలసిన విచారణ సంఘము నేర్పరచి, పరిష్కారమాచనల గావించునటుల జేయవలయు నని, వ్యభిచింద్ర రాయి గా రొకతీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు. కాంగ్రెసు నాయకులు స్వప్రయత్నములవలన అనుకూలవాతావరణము గలిగించుచో, ఐకమత్యము సుస్థిర మగును. మనీదులముందు వాద్యముల వాయింపుట గూర్చి బెంగాలులో హిందువులును మహమ్మదీయులును తమలోదాము పరిష్కరించు కొనజాలక బోవుటవలన, ప్రభుత్వమువారి అసంతృప్తికరమగు పరిష్కారమునకు లోబడవలసివచ్చినది. ఇక ముందయినను, మూడవవారికి సం దీయ కుండు నటుల మెలగుట ధర్మము. లక్నో కాంగ్రెసులో హిందూ మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యమును నిర్ణయించుకొనుట చేతనేగద, పిమ్మట ప్రభుత్వమువారుగూడ దాని నామోదించవలసినదెచ్చు. అప్పటి ఒడంబడిక నేడు అనుకూలముగ లేనిచో, పేరొకవిధమున నిర్ణయము గావించుకొనవచ్చును. అంతియగాని, స్వరాజ్య సిద్ధికి అడ్డము దగులుటలే? అన్యోన్యద్వేష మే? ఒకప్రముఖుడు చెలిపినటుల, హిందువులును మహమ్మదీయులును తమహక్కులతోపాటు విధులను గూర్చిగూడ యోచించునడల ప్రస్తుతకలవర ముదయించెడిది గాదు. హక్కులకన్నగూడ విధులు ముఖ్యము. విధులను మరచి హక్కులనే ప్రధానముగ జేసికొనుటవలన, ప్రస్తుత కలహము లుదయించినవి. తాత్కాలికపరిస్థితు లెంత నిరుత్సాహకరముగ నున్నను, విషమస్థితి త్వరలో తొలగిపోయి, మరల స్వరాజ్యవాంఛ ప్రజలహృదయములలో గాఢముగ నాటుకొనునని నమ్మెదము. హిందూమహాసభ రాజకీయ వ్యవహారములలో పాల్గొనుట పాడి గాదని స్వామి శ్రద్ధానందులు గూడ తమ పత్రికలో స్పష్టముగ చెలిపిరి. శ్రద్ధానందస్వామికన్నను హిందూసంఘాధ్యక్షమువిషయమున ఎక్కుడుపట్టుదల జూపినవారు గనుపింపరు. హిందూసభ గాబోవు ఎన్నికలలో పాల్గొనుచో,

హిందూమహాసభ గాబోవుననియు, హిందూమహాసభ రాజకీయ విభేదములలో దగుల్కొని భగ్గు మగు ననియు శ్రద్ధానందులు తలచుచున్నారు. హిందూసభలు రాజకీయరూపము దాల్చుటచే, ప్రభుత్వసేవకులు వానిలో పాల్గొనగూడదని, రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు కాసించుచున్నవి. అందుచే ప్రభుత్వోద్యోగులు తొలగిపోవుదురు. ఎన్నికలలో పాల్గొనుట చే, కాంగ్రెసు సభ్యులు హిందూమహాసభ సభిమానింప జాలరు. నూతనజాతీయపక్షమువారు తా మెటుల న్నయి నను ముందుకు వచ్చుటకు, హిందూమహాసభ రాజకీయవిషయములలో పాల్గొనుటకు పురికొల్పుచున్నారు. కాని యిట్టి మితవాదుల ప్రోద్బలము, జన్మిస్తుపక్షముబోలు మరియొక పక్షము నేర్పరచుటకు సాధనమగును. అంతియ గాని, జాతీయపక్ష మను పేరున కది తగియుండదు. శ్రద్ధానందునిహితమును విని హిందూమహాసభ తన కర్తవ్యమగు ధర్మములను నిర్వర్తించుట లాభకరము. సాంఘికముగను, మతసంబంధముగను, నిర్వహింప వలసిన విధు లెన్నియో యుండగ వానిని వదలి, అనవసర కార్యములలో ప్రవేశించుట భావ్యము గాజాలదు. కిలాఫాత్ సంఘమువారును మతరక్షణము నావలనుంచి, కాంగ్రెసుస్థానము నాక్రమించుట మిక్కిలి అవివేకము. నేడు వివిధసంఘముల ఐకమత్యమునకై పాటుబడువా రెల్లరును ధన్యులు. ద్వేషమును పురికొల్పుట అతిసులభము. జాతీయతను కాపాడుటకు మాత్రము నిరంతరకృషి యావశ్యకము.

బొగ్గుగనుల పనివాండ్ర నమై

బొగ్గుపనివాండ్ర నమై ఇంకను సాగుచునే యున్నది. ఇతర కార్మికుల నమ్మె యంతరించినను అసలు నమ్మె యింకను అంతరించు సూచనలు గనుపించుట లేదు. గనుల యజమానులకును బొగ్గుపనివాండ్రకును మధ్య జరిగిన సంప్రతింపులు నిష్ఫల మయ్యెను. పనివారలే బిరబ్రిగిసి రనియు, సమాధానమున కంగీకరింప లేదనియు, గనుల యజమానులు ప్రకటించినను, పనివాండ్ర నాయకుడగు కుక్కుగా రిందుకు సముచితరీతిని జవాబిచ్చిరి. యజమానులు తమ మొదటిస్థానమునుండి ఏమాత్రము క్రిందకు దిగలేదు. వేతనములను తగ్గింపవలయునని పట్టుబట్టిరి. బొగ్గుగనుల పునర్నిర్మాణము విషయమై వీరు ఉపేక్షాభావము జూపిరి. ఇట్టిస్థితిలో పనివార లేమి జేయగలరు? యజమానులకు లొంగిపోవుట దప్ప పేరుమార్గము లేదు. పునర్నిర్మాణము ముందు జరుగవలయు నని పనివారలు కోరుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో వ్యవహారము స్తంభించుట వింతగాదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తగిన ధైర్యము వహించి పనిచేసియున్నచో, బొగ్గు యజమాను లింత నిర్లక్ష్యము జూపెడివారు గారు. అందుకు మూరుగ, ముందుగ ప్రభుత్వపు గ్రాంటును మాత్రము తిసికైచిరి. వేతనములను తగ్గించుటకు యజమానుల కిందువలన మరింత సందు దొరకినది. ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రమల విషయమున నెట్టి జోక్యము కలుగజేసికొనరాదను ప్రాతసిద్ధాంతమును, బాల్టావిను ప్రభుత్వమువారింకను అనుసరించుచున్నాగు గాని, ఇది ఆచరణ సాధ్యము గా

మతము-మేళము

ఉత్సవపు టూరేగింపుల అర్థమేమి?

తగాదాలకారణము

ఇండియన్ కార్పొరేషన్ 'ఇంగ్లీషును' పత్రిక కిటుల వ్రాయుచున్నది:—

క్రిందటి బుధవారము పురమందిరమున జరిగిన ఆసమ్మతి సభ నిజేదిక న త్యక్తా హముతో జదివినది. నేను కలకత్తాను చూడవచ్చితిని. భారతీయుడనేగాని నాకే మతము నక్కరలేదు. ఇదివరకు జరిగిన అల్లగులమాట నాకక్కరలేదు. కాని మతస్థులు భగ్నము జేయబడుచుండేనేయని మాత్రము విచారముచున్నది.

కలకత్తాలో ఉత్తరభాగమున హిందువులను మహమ్మదీయులను తలలుపలకొట్టుకొని చచ్చినయెడల మిగిలిన భారతదేశమేమిట్లు యెంగులకన్నచాలగు. సెలలు పగులొట్టుకొనుట మంచి ఆశేకాని యితిరులకు దానివలన నపాయముగలదు. దూరమొత్తనను సరే ఆపాయమేయిస్తున్నది. నేను కలకత్తాకు రివంల మైత్రుదారు:నన్నును ధర్మభంగము గావించబడినపుడు నాకుగాని నానంటివారికి గాని ప్రాయశ్చిత్తము దప్పదు. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ ప్రస్తుతము బోయిన సోరీలో నున్నను తప్పింపుకొనజాలరు.

మతముపేరిటనా?

ఇక నసలుపంగితి చెప్పెదను. రాజరాజేశ్వరి ఉన్నచు నాడు నేను హరిసన రోడ్డుమీద బోవుట తిట్టించెను. దేవతా విగ్రహమునధిష్ఠించిన బండ్లుమట్టును మూగినహిందువులను జూచితిని. అందు యెందరు నిజమైనపూజారులు గలరో యెందరు బద్మాష్టుల చెబులాట కెదురుజూచుచున్నవారగులరో జెప్పజాలను. కాని కొన్నిసంవత్సరముల క్రిందటివరకు యీఉత్సవమున కింతజనము వచ్చుటలేదని తరువాత చెలిసెను.

దారిలో ఆటంకముజేయవలెనని చేసినదేమియులేదు. కాని ఉత్సవపు టూరేగింపు నడువకుండుటవల్లనే ఆటంకముగ నుండెను.

ఇంతలో నేను నాబండిలో హరిసనరోడ్డుమీద ముగియవద్దకు వచ్చితిని. అచటచాలామంది మహమ్మదీయులు దారిలోకిగూడ రోడ్డులోకొంతభాగమువరకునుండి వంగిప్రార్థనలజేయుచుండిరి. ఇవంతయు జూచుసరికి యింతమహాపట్టుములో సంకరముగ నుండుననుకొనుచోట యింతమతభ్యాసమేమాయని యాశ్చర్యబోతిని. ఇదేమియు దీర్ఘిలోని జామ్యముగిడుగాదు. మహమ్మదీయులలో నింతమతవిశ్వాసము గలుగజేసిన మాలానా యెవరా? లక్నోలో చాకులాని మహమ్మదీయులుగూడ యింతశ్రద్ధతో టక్కినటైముకు నమాజుజేయలే యని ఆశ్చర్యబోతిని.

ఇప్పటికిని సర్ జేమ్స్ మెప్పెను లెప్పెనెంటు గవర్నరు వదలిపోవునంతటిపనిజేసిన కాన్పూరు వశీదుకేసు ప్రతిస్పందింపబడుచుండెను. బ్రిటిషు పరిపాలనముక్రింద బ్రిటిషువిద్య అవిశ్వాసమును ప్రోత్సహించునని ఆక్షేపణ జేయువాగుండ హిందూమహమ్మదీయులముతములు పునర్ధరింపబడుట ఆశ్చర్యముగనేయున్నది.

హిందువులు మతోత్సవసంగళములను అందు మేళములజేయు సిద్ధాంతము న్యాయసమ్మతమే యైయున్నది. కాని యిట్టి విషయములందు యేజోక్యమున కలుగజేసికొనని ప్రభుము కొట్టుతాము పొడుస్తామని ఆ హక్కును బలవంత పెట్టి ఆ పు ధ ర్మ ము లేదు. స ను స్వయమే నాగరక జీవనలక్షణము. మహమ్మదీయుల హక్కులను గూడ వివరింపవలయును. ముగిదుల యెదుట మేళము వాయింపకుండ జేయవలసిన యెడల, వోకింగ వద్ద నున్న క్రొత్త ముగిదులోని భక్తుడు వచ్చి సార్వేషము ఆర్పిబాండు ఆప్రక్కన బోవుచున్నపుడాపవలదా? ఒక్క హిందూమేళమే గాక యేదైనను సరే ఆపవలసినదే యని నాఅభిప్రాయము.

రాజరాజేశ్వరి ఉత్సవసందర్భమున 40 మంది మేళగాళ్లును 75 మంది పూజారులు కన్న యెక్కువమంది ఊరేగింపు వెంట బోరాదని పోలీసువారు విధింపుట నియమభంగముగ గాన్పించుచున్నది. 40 మంది మేళగాళ్లు 400 మంది జేయు మేళమును జేయవచ్చును. ఊరేగింపు వెంట వచ్చు వారి సంఖ్య గూడ పోలీసువారికి విషయ బుట్టించునదే. పోలీసువారు తుదకు మంచి పనియే జేసిరి. వారి నేమియు నిందించకుండ న్యాయముగ విచారించెదము.

ఒకదారిని చిన్న ఊరేగింపు పోవుట అచటి మహమ్మదీయుల కిష్టమైనపుడు పెద్ద ఊరేగింపు యిటుల యిష్టము గాన

చున్నా? మనకు నావలసినది యిందలి మతభావముగాని యేమో మోక్షములు గలవని సిద్ధము జేసినవికావు.

హిందువులు ఊరేగింపును నవలకొన నొప్పుకొనుట తప్పని నే నొప్పుకొనవలసియున్నది. ఇది ఒప్పుని పురమందిరసభ వారు సమర్థింపజాలరు. ఉత్సవముయొక్క ఉద్దేశ్యము దేవతను నదిలో నొక చోట కలుపుట యైనపుడు అక్కడికి బోవుమార్గము హరిసనరోడ్డు మీదుగానో, లేదా చిట్టూరు రోడ్డుమీదుగానో, లేక స్ట్రాండురోడ్డు మీదుగానో, లేదా చారింగ్ రోడ్డు మీదుగానో యెత్తిన నేమి?

కైలాసమును, వైకుంఠమును జేరుటకనేక మార్గముగలవు. దేవుడు కావలసినది స్నానముగాని మార్గముగాదు. అన్నట్టికి దేవతను విమానములో (వీరోప్లేను) బంపిన నేమి? మన జీవిత

జింటార్వరు గారు

ప్రపంచముం దెల్ల పొడుగొటివారు. 8 అడుగుల 9 అంగుళముల పొడవు. వీరి కాళ్ల యొద్ద మేజరు మిట్టీఅనువారు గలరు. వీరు ప్రపంచముం దెల్ల పొట్టివారు. వీరిపొడుగు 23 అంగుళములు. బరువు 21 పౌండు.

జాల్ ముర్ఖు బాక గారు

వీరిటివల బొంబాయి దగ్గర జూహూలో సముద్రస్నానము జేయుచు మునిగిపోయిరి. వీరు పార్సీ ప్రముఖులు. పత్రికాధిపతులు. వీరితో నొక పార్సీస్త్రీగూడ మునిగిపోయెను. వీరిశవము 5 వ తేదిన బయల్పడెను.

వ్యవహారము లన్నిటియందును "సర్వే జనా స్సుఖినోభవంతి"ను సమన్వయ సిద్ధాంతమును మతమొప్పుకొనును. పురమందిరసభ నేర్పాటు జేసినవారు ఉత్సవమును పోలీసువారు మార్పుజేసిన మార్గమున బోవుటకు త్రువు జేసినయెడల హిందువుల ప్రయత్నము విజయము గాంచెడిది. కాని విచక్షణతో పని జరుగక పోవుటవలన తప్పు జరిగెను.

ప్రభుత్వలోపములు

ఈ సందర్భమున ప్రభుత్వమువారి లోపములను కొంత వరకు చెప్పక విడువజాలను. బర్మెనుచెడు రీడింగు ప్రభువు

లెంత లేదన్నను, బ్రిటిషరు కొంతవరకు హిందూ మహమ్మదీయుల తగవుకు బాధ్యుడనుభావము భారతదేశమందు వ్యాపించినది. అతిశయోక్తులు, అసత్యములు దీనిజేసినను యిట్టివిశ్వాసము నకు కొంతకారణము గలదు.

ప్రభుత్వమువారు వివిధమతస్థుత్వముల నిర్ణయించుటలో జూపు పేక్ష పాతమువలన హిందువులకును మహమ్మదీయులకును తగవుకు కారణమయ్యెను. కామన్సునభిలో సర్ రిచర్డు టెంపెలు బ్రిటను భారతదేశమున విభజించి పాలించు నూత్రముతోనే నెగ్గలరని చెప్పినమాట టెంగాలువకును భారతదేశమునకును యెప్పటికిని జ్ఞాపకముండగలదు. మన్నోకనారి సర్ రాష్ట్రములందును పంజాబునందును యూరోపియను జాతి కీ|| శీ|| సర్ సయ్యుగు ఆహమ్మదు, అలిగరులను ముఖ్యముగ నాధారము జేసికొనియుండెను. బారిటీలో చెట్టువరికిన విషయము హిందువుల పనియేయని వర్తింపజేయలేదా?

పూర్వపు దోషములు నివారణ యేదిగమన నయ్యెను? కమిషను ద్వారానా? మెప్పెను ప్రభువు బ్రిటిషు విశ్వవిద్యాలయములకు బోయి ప్రచారము జేయుటవల్లనా? భారతదేశమున ఆంగ్లేయుడు జేయు సంస్కరణములను తప్పని సరిగా వచ్చినపుడు జేయుచుండును. దానివలన బ్రిటిషు పరిపాలనము ఉన్నతస్థితిని గాంచుటలేదు. మాంటాగుగారు రాకమునపు ప్రజలెట్టిస్థితిలో నున్నారో యిప్పుడును అట్టిస్థితిలోనే యున్నాడు. కృతఘ్నతానదని యెందునటుల జేయుటకు మాటలు జాలవు. అందుకనియే లిట్టుప్రభువును జూడ నాకు విచారముచున్నది. పరిపాలనా మార్గదర్శము సంకుచితముగ నున్నను నిరాశాజనకముగ లేదు.

వికమపురము గుంపుకేసు

ధక్కా జూజు, 9:— ధక్కా సెషన్సుజడ్జి ఎల్లిను గారు విక్రమపురం గుంపుకేసు నేడు ముగించిరి. దానిలో పజ్జె టెన్వీ, అబుల మజ్హూరుగార్లును ఇంకను 18 గురును ముద్దాయిలు. ముద్దాయిలందరను నేరములని తీర్పుచెప్పబడెను. న్యాయమూర్తి టెనర్రిగారికి ద్వీపాంశిరవాసశిక్షయు, మిగిలిన వారికి అనేకతరగతులుగకెదు విధింపబడెను. 5 ఏండ్లశిక్ష తక్కువ శిక్ష. అమ్రావరు సురేను గోసును విడుదలచేసిరి. (ఆ.ప్రె.)

ప్రభుత్వము తరపున కేసు ప్రారంభించుచు టెనర్రిగారిట్లు చెప్పిరి. పోలీసు అధికారులలో విప్లవోద్యమముల గూర్చి పనిచేసిన కొద్దినందిలో పీఠోకరు. వీరు ఆ ఉద్యమముల గూర్చి సమాచారముల నన్నింటికిని 50. 28వ తేదీ సాయంత్రము రాయి బహదరు ఆలిపూరు జెయిలులో కొందరి ఛైర్మనుల చూచెను. రాయిబహదరుగారు వచ్చుచున్న దోషము తెరచుటకు తాళము నిమ్మని వార్డరుపై టైటిలు పడిరి. ఆతాళపు చెవి తన వద్ద లేదని వార్డరసగా వానిపై బడి తాళపుచెవిని లాగికొనిరి. 4 గురు వానిని పట్టుకొని యుండగా, తలప తెరవబడి టైటిలు తెలుకు వచ్చిరి. ప్రమాద రంజన చౌదరి చేతిలో గునపముండెను. వార్డరు లాతు దేవీ ప్రసాద ఛట్టర్జీ చేతిలో నుండెను. రాయి బహదరుగారు బాంబు యాగ్ధు దాటుటతోడనే నలుగురైనుగురు వానిపై బడిరి యూరపియను టైటిల సాక్ష్యము వలన అనంత హరిచంద్ర ప్రమాద పీఠోకర కుమార టెనర్రి నిఖిలబంధు టెనర్రిగార్లు వారిపై బడినవార్లలో నుండిరి. జెయిలరును ఇతరులును ఆ ప్థలమున కురాగా ముద్దాయిలు చొక్కాలమాత్రము తొడిగికొనియుండిరి. ప్రక్కనున్న నైడుకాటవలో సృష్టిపిప్పి తలపసిరిరక్తముకార్చుకొనుచు నూపర్నెంటుగారుండిరి. వైద్యకాలలో వారు మృతినొందిరి. సోదాచేయబడినపుడు తాళపుచెవియు లాతీయు వారివద్ద నుండెను. ప్రమాద నిఖిలకుమారులగులయందు రక్తపుమరకలు పడియున్నవి. శవమునుగోయగా తలయంతయు పూర్తిగా పగిలియుండెను. గునపముతో తల పగులొట్టబడెను. టెంగాలీలో కీర్తనలు ఉపన్యాసములు త్వరలో త్యాగము నుడ్రేకింపజేట్టివి వారివద్దనుండెను. కేసు రేపు చేపట్టబడును. ఆ.ప్రె.

కలకత్తా కార్పొరేషన్

కలకత్తా, జూన్ 9:—ప్రవాల్ల హోగ్ మార్కెటుద్వారమునద్దలెప్పి పీరునుబయటికిడియు సమస్యచర్చను వినుటకు కార్పొరేషన్ భవనమునకు చాలమంది వచ్చియుండిరి. నేటిసభ యందు దానిని చర్చింపనందున అందరును నిరుత్సాహముతో పోయిరి.

11 తేదీ సి. ఆర్. దాసుగారిమరణినపైనందున ఆ నాడు కార్పొరేషన్ కార్యాలయములను మూయవలయునని సభ వారు తీర్మానించిరి. (ఆ.ప్రె.)

హాయిశల శిల్పము

(ఇండియను ఇంజనీరింగు)

చాళుక్యుల కాలమున భారతదేశమునందు విలసిల్లిన హాయిశల శిల్పపు నిదర్శనమున దక్షిణ భారతదేశమునం దున్న బుచ్చి ముఖ్యముగ మైసూరునందును కనుపడుచున్నవి. శిల్ప కళాస్థానములగు దేవాలయములను రక్షించుటకై మైసూరు ప్రభుత్వమువారు గొప్ప మొత్తములను వ్యయపరచుచున్నారు. హైదర్ దేవాలయనందలి దేవాలయములు మిగుల ముఖ్యమైనవి. హాయిశల రాజుల విఖ్యాతి శిల్పకళాభిమానము నిదర్శించుచున్నవి. సోమనాథపురము దేవాలయముకూడ వీటి వెనుకనే చెప్పవలయును. హైదర్ దేవాలయమును చూడగోరువారు బెంగళూరు పూనా రైలుమార్గమునందున్న బనారసు స్టేషనునందు దిగి 20 మైళ్లదూరము పోవలయును అదేమార్గమున 10 మైళ్ల దూరమున బేలూరు దేవాలయమున్నది. ఈ రెండు ప్రదేశములందు ప్రయాణికులకు విశిష్టతలము లున్నవి.

భారతదేశమునందుని నిర్మాతాము లన్నియు అధికముగ గవ్వాయన, అద్భుతిమగు కళానైపుణ్యమును, ఓర్పుతో కూడిన కాగ్నిదీక్షను, అమితోత్సాహమును నిదర్శించుచున్నవి. నిర్మాణములందు కళానైపుణ్యము చూపబడుట అచ్యుతపు కళాకేసుముందును కాని హాయిశల శిల్పములు ప్రకటించు నైపుణ్యము మరెవ్వరు కనుపరచలేదని గూఢిగ చెప్పవచ్చును. హాయిశల రాజుల విఖ్యాతిని ప్రకటించి ఈ దేవాలయములు ఇంతకాలము నిలిచియుండుట మన అద్భుతము. దేవాలయములు బహు కోణాకారముగ నిర్మింపబడుట హాయిశల శిల్పముయొక్క ప్రధానలక్షణము. దేవాలయమునకు నాలుగు ముఖద్వారము లుండును. అందులో ప్రధానద్వారముకంటె మెట్లతో కూడిన గోపురము లుండును. గొప్ప స్తంభములతో కూడిన కాలరంగును, ప్రధానద్వారములందు నిదర్శింపబడు శిల్పకళానైపుణ్యము అద్వితీయమైయుండును. గాలి వెలుతురు బ్రవేశించుటకు అనుకూలముగ రాతికిటికీలు చేయబడియున్నవి. గాలి వెలుతురు కావలసినప్పుడు రాతి తలుపును తెరవవచ్చును. ఇతర సవయములందు మూసియుంచవచ్చును. శాలయందలి స్తంభములందు శిల్పకళానైపుణ్య మంత యధికముగ కేసున్నను మిగులనున్నగ పని తీర్చబడియున్నది. దేవాలయములందంతలను స్తంభములు జంటగనున్నవి.

హైదర్ దేవాలయము విషయమై ప్రత్యేకముగ కొంత వ్రాసెదము. ఇచ్చట రెండు దేవాలయము లున్నవి. ఒకటి జెయ్యల కాలమున నిర్మింపబడినది. రెండవ దేవాలయము 1047-1100 సంవత్సరములందు పరిపాలన మొనర్చుచున్న హాయిశలేశ్వరడగు వినయాదిత్యునికాలమున ప్రారంభింపబడినది. 86 సంవత్సరములు పని జరిగినప్పటికి దేవాలయము అసంపూర్ణముగ ఉన్నది. సోమనాథపుర దేవాలయమువలె వర్షా రెండు గోపురములను నిర్మించుటయును శిల్ప బుద్ధిగలవారిని ఊహింపజచ్చును. ఎండ తగలకొద్ది గట్టిపడు రాత్రితో ఈ దేవాలయము నిర్మింపబడినది. దేవాలయము రెండుభాగములుగ నున్నది. ఒక్కొక్క భాగము ఒక పెద్దదేవాలయమువలె నున్నది. తూర్పుద్వారమున చక్రీ స్తంభములతో రెండుమంటపము లున్నవి. వాటియందు సెంటిగ్రాములు లున్నవి. అల్పఖ్యాతి సంపాదించుకొనవలయునను ఉద్దేశముతో కాబోలు దేవాలయమును చూడవచ్చినవారు కొందరు తమకేర్లను నందిగ్రహముపై చెక్కియున్నారు. దేవాలయము నంతయు 40 కేల చదరపు టడుగుల విస్తీర్ణమున్నది. దేవాలయప్రధాన భాగము 100 అడుగులు పొడవు, 122 అడుగులు వెడల్పు నున్నది. దేవాలయము లోపలిభాగములందందు అత్యద్భుత మగు శిల్పకళానైపుణ్యమును ప్రకటించు నిదర్శనములు అధికముగ నున్నవి కొన్నిటినిమాత్రము ఈవిధము వివరించుచున్నాము:

- (1) 700 అడుగులు పొడవున ఏనుగులు చెక్కిబడియున్నవి. ప్రకటింపబడిన శిల్పకళ అద్వితీయ మని చెప్పవచ్చును.
- (2) హాయిశలరాజుల రాజ్యచిహ్న మగు పులక మరియొకపైపు చెక్కిబడియున్నవి.
- (3) క్షేత్రగణిత విజ్ఞానమును నూచించు చిత్రములు రెండువరుసలు చెక్కిబడియున్నవి.
- (4) మరియొకపైపున అశ్వకులదళము చెక్కిబడియున్నవి.
- (5) బేలూరికి పు పులు మృగములు మరియొక పైపున చెక్కిబడియున్నవి.

(6) 700 అడుగుల పొడవుగ లంకనుపట్టుకొను కథా భాగమును నూచించు రామాయణకథ చిత్రంపబడినది. ఈ చిత్రములే చూపబడుట అచ్యుతపు ఆనందము కలుగజేయుచున్నవి.

(7) మరియొకపైపున కళావంతులు హిందువురాణములందలి కొన్ని కథాభాగములు మిగులనేర్పుతో చిత్రంపబడినవి. చూచిన శిల్పకళావిశేషమును మరల చూడనివిధమున ఈదేవాలయము శిల్పకళా ప్రజ్ఞులను ఆకర్షించుచున్నది. అద్వితీయ మగు నైపుణ్యమును ప్రకటించిన శిల్పము తమనామా తురములను అచ్చుబచ్చుట చెక్కియున్నారు. గాలి వెలుతురు సమృద్ధికై కావలసిన పోకర్లములు ప్రపంచశిల్పకళయందు అద్వితీయములైయున్నవి. పైభాగములందు చిత్రంపబడిన పురాణకథాభాగ వివరములు వంకరడూపుకు సమగ్రముగ కనుపడు విధమున మిగుల నేర్పుతో చిత్రంపబడినవి. చిత్రములకు వెంట నంబు సమప్రదేశమున చిత్రించుటకును సమగ్రముగ పైభాగములందు చిత్రించుట తలపై కెత్తి చూచున రీతి సమగ్రముగ గమనము విధమున చిత్రించుట గొప్పనైపుణ్యమును నూచించుచున్నది.

హైదరునందలి రెండవ దేవాలయము కేదారేశ్వర దేవాలయ వను నామముతో వ్యవహరింపబడుచున్నది. 1219 సంవత్సరమున వీరబల్లలరాజుభార్య అభిషేక తాళ దేవి ఈదేవాలయ నిర్మాతామును ప్రారంభించెను. దేవాలయమునందు విమానమున ఒకచెట్టు మొలచుటచే కొన్ని భాగములు శిథిలమయ్యెను. మైసూరు ప్రభుత్వమువారు మరల విమానమును నిర్మింపజేయించిరి. కాని ఈకాలపు శిల్పల పనికిని పూర్వకాలపు శిల్పల పనికిని ఎంతయో వ్యత్యాసముండెను. అందుచే శిథిలమైన భాగములనే ఒకవిధమున మరల అతుకుపెట్టుటకు మైసూరు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనిరి. దేవాలయము అచ్చుబచ్చుట శిథిలమైయున్నను ఆకాలపు శిల్పకళల అద్భుత నైపుణ్యమును ప్రకటించుచున్నది.

బేలూరు దేవాలయము హైదర్ దేవాలయమున నున్నది. అది నైపుణ్య దేవాలయము. ప్రధాన దేవాలయముతో నాలుగైదు దేవాలయములు కలసియున్నవి. 8 కోణములగలగిన గోపురమున్నది. 1910 సంవత్సరము మైసూరు ఆర్కియాలజి డెరెక్టరుగారు ప్రకటించిన నివేదికమున ఈదేవాలయపు సాం ద్ర్యము చక్కగ వివరింపబడినది. దేవాలయము చుట్టు భారత పురాణ గాథల కథాభాగములు చిత్రంపబడినవి. ఒకచోట ఒక భాగము దానిపై ఒక ఈగ ఆ ఈగను ముంగుటకై ఒకబల్లి కాచుకొనియుండుట అత్యద్భుతముగ చెక్కిబడియున్నది. మరియొకచోట ఒకవృత్తి తనగుడ్డలో తేలునుచువి గుడ్డను విప్పుచుండుట మిగులనేర్పుతో చెక్కిబడినది.

“సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ”

జూను 12-వ తేదీనుండి ధ్యాన్ ప్రకాశ్ సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికలు తిరిగి వెలువడుచున్నవి. పునహా, జూను 10-వ తేదీనుండి ధ్యాన్ ప్రకాశ్, వారపత్రికయగు సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికలు జూను 12-వ తేదీనుండి వెలువడును. “సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ” డెల్టావున్నది. డెలికపత్రిక కె. జి. విమెగారి సంపాదకత్వము క్రిందను వారపత్రిక వేజుగారి అధ్యక్షతను వెలువడును. (ఆ. ప్రె.)

శాసనసభా సభ్యులుగ నుండుటకు

ప్రతిపక్ష ఆంక్ష తొలగింప

ప్రయత్నములు

డా. ఆర్. పి. పరంజిపాయి ఎం. ఎల్. సి. తీర్మానము

పునహా, జూను 10:—రాబోవు గొంబాయి శాసనసభా సమావేశమందు స్త్రీలు శాసనసభా సభ్యురాలైనందుకు టకుగల ఆంక్షను తొలగించుటకు ఒక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుచున్నారని డాక్టరు ఆర్. పి. పరంజిపాయిగారు ప్రకటించిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ శిష్టసభ (నె నె టు)

ఉన్నత పాఠశాలాంధ్రపండిత ప్రాతినిధ్యము

తే నె తె నె గు
సీ. మనకత్త రాభాషమును గురువుగ పుం
దేభావలో నొనరించినాడో
రామభద్రుడు పోతరాజుచే నమ్మతోత్తు
తేభావలో బడికించినాడో
త్యాగయ్య తనదివ్యతరమైన కృతిరాజి
తేభావలో రచించినాడో
గోపన్న రాముపై మార్చిని హాయిగా
తేభావలో వెల్లడించినాడో
అట్టి ఆంధ్రభావకు సాటియైనదేది
తేనె తెనెగన్ను బ్రాణంబుగాని ఆంధ్రుఁ
డాంధ్రదేశానంద అనర్థుడో.
“ఇంగ్లీష్ చా:లు” నఁ బడి యిల్లరాద.

ఆంధ్రభావము గుర్చి అట్టి అభిప్రాయముగలవాడను గావుననే నె నె టు’ని ఆంధ్రపండిత ప్రతినిధి స్థానమునకు నేనుగూడ నొక అభ్యర్థిగా నిలువ సాహసించితిని. కవిత్వ పాండిత్యములలో నన్ను తోచి రాజనజాలు మహనీయు లెందఱో ఉండురు. కాని, మాస్మిభాషాభిమానమున ఎక్కురికిని నేను తీసిపోను నేను నె నె టు’లో బ్రవేశింపఁగలిగినయెడల, అవసరమై సప్పడెల్లను ఆంధ్రోపకారార్థమై నదరు బెదగు లేక మాట్లాడి, చేతనైనంత నేవచే తీరుదును. ఇది “నె టు” కొంతైన దాబుగాదు. భాషామతల్లిసాక్షిగా మనవిచేయుచున్నాను. నా మాటయందు నమ్మక మున్నట్లయితే, తమ “నె టు” నాకు దయచేయుడని ఆంధ్ర పండితులకు ప్రార్థించుచున్నాడ.

జనమంచి సీతారామస్వామి
ఆంధ్రోపాధ్యాయుడు
మృగసింహ హైస్కూలు, అనకాపల్లి.

బొంబాయి ఆంధ్ర ప్రముఖుని విజయము

రావుసాహెబ్ మాజిసాహజీగారు బైకుల్లావాడకు కార్పరేషను సభ్యులుగ నేనుకొనబడుట.

స్వకీయవిశేషిరి

బొంబాయి, జూను 9:—ఎస్. ఆర్. జి. కారు గారి మరణముచే బొంబాయి మునిసిపల్ కౌన్సిలునందు బైకుల్లావాడకు జరిగిన బైకుల్లాక పర్యవసానము నేడు ప్రకటింపబడినది. బొంబాయి సగరముందు నివసించు సుప్రసిద్ధ ఆంధ్రులగు రావు మాసాజి రాజాజీగారు అధికారభాగ్యులచే నెక్కుకొనబడినది. తెలుగు విద్యాధికి రాజాజీగారు అధ్యక్షులు. ఆంధ్రసంఘముందు వీరు నాయకులు. గృహనిర్మాతగ వీరు విశేషధనము సాధించిరి. విదుసంపత్సరములక్రితము రా. సా. మాసాజీగారు యీ వాడకు కార్పరేషను ప్రతిపక్షులగుచుండిరి. వృద్ధులైనను వీరు కార్యోత్సాహులు. వీరితో అయిదుగురు ప్రత్యర్థులు ఎన్నికయందు పోటీజేసిరి. రాజాజీగారికి ఎన్నికయందు 1715 వోట్లువచ్చెను. ప్రత్యర్థులలో మొవటివానికి 1200 వోట్లుమాత్రమేవచ్చెను.

మువ్వరు లార్ డ్రైవర్ల కేసు

కలకత్తా, జూను 10:—జోరాభాగను న్యాయాధిపతి ఎ. జడ్ భానుగారు మువ్వరు లార్ డ్రైవర్ల త్రోవనడ్డగించిరను కేసు విచారణ పూర్తిచేసిరి. వారు రాజరాజేశ్వరీ విగ్రహములను తమ బండ్లలో పెట్టుకొని దోప నటకాయించిరి. ముద్దాయల విడుదలచేయుచు కనియలార్లిగారికి విగ్రహములను తీయవలయునని 144 సెక్షను ప్రయోగింపబడినది. దోప ఆటకాయంపబడినను లార్ డ్రైవర్లు బాధ్యులుకారు. వారికేమియు తోచలేదు. ఒకప్రక్క పోలీసువారు మరొకప్రక్క అరక్షీతములగు నిగ్రహములు. వారిందు దోషులు గారు. వారిని విడుదలచేయుచున్నాను అని చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

నేరదు. వివాదపరిష్కారమును పూర్తిగా యజమానులకును, పనివారలకును విడిచిపెట్టుచో, సందర్భము లింతలో అనుకూలంపవు.

బాల్లవినుగారు ఎడింబరోలో అభినందనముల నందుకొను చున్నారు. కార్మికుల నమ్మెను అంత రింపజేసినందులకు ఎడింబరో పౌరులు వీరిని ప్రస్తుతించిరి. కాని బాగ్గు పనివారల నమ్మె ముగియ లేదని వీరు గ్రహింపలేదు గాబోలు. బాల్లవిను గారు నేడే కామన్సునభలో బాగ్గునమ్మెనుగూరించి ముచ్చటించెదరట. కాని ఉపన్యాసములవలన వ్యవహారములు పరిష్కారమగునా? మంత్రివర్గము వారేర్పరచిన ఉపసంఘమువారు గూడ ప్రస్తుత సిద్ధినిగూర్చి చర్చించిరట. ఏవిధమగు చర్య దీసికొన వలయునో యోచించిరట. ఇండియా మంత్రి యగు బర్క్ హెడ్డు ప్రభువుగారు యజమానులు పనివారలమధ్య రాజీ గుదుర్చుటకు మారుగ అనవసరముగ నుద్దేశమును పురికొల్పుట అవివేకము. ఏ విధమున నయినను ఎడ బాటును తగ్గించుట యవసరము. బర్క్ హెడ్డు ప్రభువుగారు ప్రభుత్వ ధర్మమును మరచినటుల దోచును. రుమ్మా కార్మికులు బ్రిటీషు కార్మికుల నహాయము నిమిత్తమై కొంత ధనము పంపినటుల కుక్కుగారు చెలిపిరి. ఈ విషయము నాధారము జేసికొని బర్క్ హెడ్డుగారు మండిపడిరి. ఈ సొమ్మును రుమ్మ కార్మికులు పంపియుండ రనియు వారికంత సొమ్ము లేదనియు రుమ్మా ప్రభుత్వమువారు ఇంగ్లండులో విప్లవమును పురికొల్పు నిమిత్త మిటుల జేసియుండురనియు బర్క్ హెడ్డుగా రూహించుచున్నారు. అందుచే నీవిషయమున తక్షణ చర్యదీసికొన వలయునని వీరి యుద్దేశ్యము. ఏ తిరున నయినను పనివారల యుద్యమమును నిరసించి వారిని అణగద్రొక్క నంచుచో ఇట్టి యూహల గావింప వచ్చును. బాల్లవిను మంత్రిగారు, బర్క్ హెడ్డు ప్రభువుగారి నలహాలనువిని అనవసర నిర్బంధములకు దిగుచో, బ్రిటీషు కార్మికోద్యమము నయితము తీవ్రరూపము దాల్చవచ్చును. బర్క్ హెడ్డు ప్రభువుగారికి దెలిసిన దంతయు నిర్బంధ విధానమే గావున, వారి నలహాల నామోదించుకుండుట శ్రేయస్కరము. యజమానులకును కార్మికులకును మధ్య పరిష్కారము జరుగుట కిది మార్గము గానేరదు.

శ్రీలు : శాసనసభ్యత్వము

శ్రీలు శాసనసభ్యరాండ్రగుటకు గల ఆటంకములు తొలగింపబడెనని పాఠకు లెరుంగుదురు. శాసనసభ లిందు కనుకూలముగ తీర్మానించిన చాలును. డాక్టరు పరాంజువైగారు, రాబోవు బొంబాయి శాసనసభలో నీ విషయము గూర్చి తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరని నేటి వార్తలు దెలుపుచున్నవి. బొంబాయి రాజధాని మున్యుందుగ చర్యను దీసికొనుచున్నది. ఇతరరాజధానులు గూడ యీ మార్గము ననుసరించుట యవసరము. రాబోవు మదరాసు శాసనసభలో నిట్టి తీర్మానము ప్రతిపాదించబడి, యంగీకరింపబడునని నమ్మెదము. ప్రాతినిధ్యము లేకుండ పన్నుల నీయగూడదను సూత్రముబట్టి, శ్రీలు దేశ వ్యవహారములలో పాల్గొనకుండ

అటంకపరచుట అక్రమము. సంఘములో నర్థ భాగమునకు ప్రాతినిధ్యము లేకుండుటవలన పెక్కు సమస్యలు తగినరీతిని పరిష్కారమగుటలేదు. ఇంగ్లండులో గూడ నిన్న మొన్నటివరకు ఇట్టి యాటంకముండెను గాని సప్రజి యుద్యమమునకు ఫలముగ శ్రీలకు పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశము గలిగెను. వీరు ప్రవేశించినప్పటి నష్టము గలుగుటకు మారుగ జాతీయ సమస్య పరిష్కార మెక్కుడు సవ్యముగ జరుగుచున్నది. శ్రీలకు సంబంధించిన సమస్యలగూర్చి పార్లమెంటు సభవారిపు డెక్కుడుశ్రద్ధ వహించుచున్నారు. హిందూ దేశమునగూడ స్థానికసంఘములలో శ్రీసభ్యులు తగినసమర్థత జూపుచున్నటుల నిదర్శనములుగలవు. శ్రీలకు నూతనముగ ప్రసాదించిన హక్కులు రాజ్యాంగ వ్యవహారములను స్వావస్థితికి దెచ్చుటకే తోడ్పడును. అసహాయోద్యమారంభమునుండియు, పురుషులతోబాటు శ్రీలు గూడ కాంగ్రెసు వ్యవహారములందధికశ్రద్ధవహించి కృషిసలిపిన సంగతి ఎల్లరిక విదితమే. గత కాంగ్రెసుసభకు శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారధ్యక్షత వహించియుండిరి. దేశాభ్యుదయమునకై ఆమె సలిపిన కృషి నెవరును మరచజాలరు. ఖండారములందుగూడ ఆమెశక్తికి నచ్చెరువొందిరి. రాజకీయపక్ష సమ్మేళనమునకును, హిందూ మహమ్మదీయ విభేదములను తొలగించుటకును, ఆమె నిరంతరము ప్రచారము నలుపుచున్నది. సరోజినీ దేవిగారివంటి సమర్థులగు శ్రీలు, శాసనసభ్యరాండ్రగుటకు వీలులేదనుట హాస్యాస్పదము. రాష్ట్రీయ శాసనసభలును, సామ్రాజ్యశాసనసభలు, ప్లేటుకొన్నిసభయు, శ్రీలు సభ్యరాండ్రగుటకుగల యడ్డంకులను తొలగించి, హిందూదేశము శ్రీస్వాతంత్ర్యము నభిలషించునని నిరూపించుట శ్రేయస్కరము.

రీడింగు ప్రభువుగారి మాధ్యస్థము.

లిబరలు పక్షములో నిపుడు గలిగిన చీలికను మాన్చి, ఉభయములమధ్య సఖ్యము గుదుర్చుటకు, రీడింగు ప్రభువుగారిని మధ్యవర్తిగ నియమించెదరని హిందూ పత్రికకు జేరిన ప్రత్యేకతంతివార్త యొకటి దెలుపుచున్నది. ఈవిషయమై శ్రీప్రభువుగారు ముచ్చటించుచు, హిందూమహమ్మదీయ విభేదముల నవలీలగ పరిష్కరించిన రీడింగు ప్రభువుగారికి లిబరలుపక్షపు వివాదమును పరిష్కరించుట తృణప్రాయమని, పలికిరట. రీడింగు ప్రభువుగారిని పొగడుటలో, కొందరు ప్రముఖులు ఔచిత్యమును బాత్రిగ మరచుచున్నారు. ఇందుకు కారణమును దెలుప నక్కరలేదు. రీడింగు ప్రభువుగారు నిర్బంధవిధానమును కొనసాగించి, ప్రజాశయములను నిరోధించుటయే కారణము. అటుగాక వీరు ప్రజాశయములకు తోడ్పడియున్నయెడల, కన్నర్యేటిపు ప్రముఖుల కెంత యాగ్రహము కలిగెడిదో యూహింపవచ్చును. ఆవిషయమటుండ హిందూమహమ్మదీయవిభేదములను రీడింగు ప్రభువుగారెపుడు పరిష్కరించియున్నయెడల, దేశమునందు నేడు వ్యాపించియున్న సంక్షోభమున కేమికారణముండును? హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ విషయమై వీరు నిరాశనుగూడ దెలిపియుండిరి. రీడింగు ప్రభు

వుగారు పరిపాలనమును ప్రారంభించిన నాటికన్న, చివరకు దేశస్థితి మిక్కిలి ఖీణించెను. వైషమ్యము లెక్కుడుగ విస్తరించెను. రీడింగు ప్రభువుగారు లిబరలు పక్షములకు రెంటికిని సంయోగము గుదుర్చవచ్చును. అందులకెవరును అభ్యంతరము చెప్పరు. కాని, రీడింగు ప్రభువుగారు హిందూదేశమున చూపిన అనమర్కతను సత్యదూరము లగు పొగడ్డలతో కప్పి పుచ్చుట మాత్రము, అప్రశస్తము.

గాంధీ మహాత్ముడు : వర్ణవిభేద చట్టము

వర్ణవిభేదచట్టము గూర్చి దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రతిపాదనమును, గాంధీ మహాత్ముడు ఖండించుచున్నాడు. మహాత్మున కది ఏమాత్రము రుచింపలేదు. కారణము సువిదితమే. స్మిత్తు కేసులో, తీర్పు నిచ్చిన పూర్వముకన్నను ముందుకు బోదలంపలేదని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు సూచించిరి. ఆ కేసుకు ముందే వర్ణవ్యత్యాసము అమలులో నుండెను. కాని అందువిషయమై గావించిన నిబంధనలు అశాస్త్రీయమని కోర్టువారు నిర్ణయించిరి. వర్ణభేదచట్టము వెనుకటి వర్ణవ్యత్యాసమును శాసనరూపము దాల్చ జేయుచున్నది. అందుచే దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు భారతీయులకు గలిగించిన ప్రత్యేకసౌకర్య మేమియు గనుపింపదు. బంగారు గనులలో పనిజేయు భారతీయులకు మాత్రమే యీసూత్రము వర్తించు నని నిర్ణయించియున్న యెడల కొంతలాభ ముండును. అట్టి వాగ్దానమును తాముచేయలేదని హరిగాజుగారు నుడివియుండిరి. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు విన్నపములను పంపుకొనవచ్చు ననుటవలన ప్రయోజన ముండ దని మహాత్ముని తలంపు. తమ యిచ్చను సాధించుకొన లేనివా రెన్ని మొరల బెట్టిన నేమిఫలము? రాబోవు రాండుటేబిలు సమావేశములో ఈ విషయమును గూర్చి విచారించి నిర్ణయించుటకు వీలు లేనియెడల సమావేశోపయోగము మృగ్యమగును.

విదేశపు ఇంజనులు

టారిఫ్ బోర్డు మున్నగు ఆర్భాటము లొక వంక జరుగుచున్నవి. హిందూదేశపు సరకులను కొనవలయునను ఉత్తరువు అమలులోనే యున్నది. కాని కార్యచరణమునందు అన్యధా జరుగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు జి. ఐ. పి. రైల్వేకు గావలసిన లోకమోటిపులకు మాంచెప్పరు కంపెనీవారికి ఆర్డరులను పంపినటుల తెలియుచున్నది. హిందూదేశమునందే ఆర్డరుల నీయలేదో తెలియదు. ధరవ్యత్యాసము కారణమని చెప్పవచ్చును. కాని స్వల్పపు తేడా కారణముగ బెట్టుకొనుట స్వదేశవస్తు ప్రోత్సాహమునకు మార్గము కాజాలదు.

బటన్ సింగుగారి నిశ్చయము

గురుద్వారాసంస్కరణములకు కృషిసల్పదలచుట

అమృతసరము, జూను 9— బామినయిచ్చి విడుదలయైన బటన్ సింగుగారు బామినప్రకారముగ తాడు నడమకొన వలసినబాధ్యత లేదనియు, పర్యవక్షయములందు గురుద్వారా సంస్కరణ ఉద్యమమునందు కృషిసల్పదలచుచుంటి ననియు వార్తాపత్రికలకు వ్రాయుచున్నారు. — ఆ. ప్రి.

జి. వి. పి. రైల్వే

41 ఇంజనుల కంట్రాక్టు

లండన్, జూన్ 9:—బొంబాయి నుండి ఇగితపూర్, పూనాకు విద్యుచ్ఛక్తి చేరే రైల్వేను నడిపేవారు. అందులకు 41 ఇంజనులు గావలసియున్నవి. ఆ కంట్రాక్టును మెట్రోపాలిటన్ వికర్యు విద్యుచ్ఛక్తి కంపెనీ కిచ్చిరి. ఇది మాంచెస్టరులో నున్నది.

రషియా ప్రభుత్వ మంపుసామ్మి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్ జూన్ 10:—కామన్వెల్త్ లో ప్రత్యేకత ప్రభుత్వము నిర్మించు రషియా ప్రభుత్వమువారు బిటనుకు బంపిన సామ్మిను బ్రిటిషుపనివాండ్లు సమ్మి ట్టుటకే యని విచే కాంగ కార్యాలయమువారికి తక్షణ నచ్చిన దని జోయన్స్ హిక్సుగారు ప్రభుత్వముగ చెబుచున్నది. (ప్రభుత్వపక్ష పార్టీ)

మగ్నోనాలుగారు

సమ్మి నాయకులు రషియా ప్రభుత్వ మంపుసామ్మిను నిరాకరించినది చెబుచిరి. సోవియటు ప్రభుత్వములో చేరిన మూడవ అంతర్జాతీయ సోవియటు సంఘము మున్నగు ఇతరులు గలిసి బ్రిటనులో నున్న గనుపనివాండ్ల సంఘమునకు సామ్మిను బంపిన జోయన్స్ హిక్సుగారు వారలజెప్పిరి. సోవియటు ప్రభుత్వమువారే ప్రత్యేకతముగ ఈ సామ్మిను బంపిన నిరారణ చేయలేకపోయినను సోవియటు ప్రభుత్వముతో సంబంధ మున్న సంఘమువారే ప్రభుత్వమువారిని.

ఈజిప్టు సంగతులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

కయిరో, జూన్ 10:—నేడు లాయిడ్ ప్రభువు జెరు ఫలమున కేగుచున్నారు. అచట రెండరోజులు పుష్కల ప్రభు సమ అతిథిగ నుండురు.

పార్లమెంటు అధ్యక్షుడవడి జనలలు పామగారికి 202 ఓట్లువచ్చినవి. పార్లమెంటులో అన్ని ఉద్యోగములు వాపు పక్షమువారికి లభించుననున్నారు.

మరణవార్తలు

లండన్, జూన్ 9:—సర్ విలియం రిగారు చనిపోయి రని ప్రకటించిరి.

ఘననైర్దుడన సర్ ఎం. మాటుగారు చనిపోయిరి. చనిపోవునదికి ఇరవినయను 72.

మగ్నోలు ఒడంబడిక

చమురు రోయల్టీలు తగ్గి భాగము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 9:—కామన్వెల్త్ సభలో కమాండరు కెన్వర్థిగారికి ప్రత్యేకతము నిర్మించు అన్ని పక్షముల వారను మగ్నోలు ఒడంబడికను ప్రసవించిన వెంటనే జాతీయమితి కార్యాలయమున నమోదు చేసెదమని లాకరు ల్యాంపున్ గారనిరి. ఇరాకు ప్రభుత్వమునకు వచ్చు రోయల్టీని తిరిగి చమురు దాని పలన కట్టు ఇతరపదార్థములకును ఇచ్చెదరు. బ్రాసైలీయును 1914లో పెరిషియా తిరిగి వచ్చిన ప్రదేశములందు తప్ప ఇరాకు లోయలోను చమురువలయుమై తిరిగి రోయల్టీనిచ్చెదరు.

ఈసందర్భములో ఇతరప్రభుత్వములతో ఆలోచించెదరాయని యడుగ లేదని ల్యాంపున్ గారనిరి. ఈ ఒడంబడికవలన ప్రభుత్వమునకు అచిట్ట ఎక్కువ ఖర్చయగునాయని యడుగ ఎంతమాత్రము గాదనిరి.

పయనిరుపత్రికా ప్రాతసంపాదకుడు

ఆత్మహత్య

లండన్, జూన్ 9:—పూర్వము పయనిరు పత్రికకు సంపాదకుడగునన్న చేన్సిగారు మతిస్థిరత తప్పినపుడు కత్తిరో పొడుచుకొని ఆత్మహత్య గావించుకొనిరని పంచాయతీ జేసిరి.

అంతర్జాతీయ కార్మిక

కార్యాలయము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ఇండియా సహాయము

జనీవా, జూన్ 9:—క్రొత్తగ అంతర్జాతీయ కార్యాలయ భవనమును నిర్మించుటకు ఆయా దేశములు తమను తోవి నట్లు సహాయము చేయుచున్నవి. సభ్యులు సమావేశమగు మందిరమునకు గావలసిన కలపను ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచ్చిరి. కాని పనినంతను గ్రేటు బ్రిటను చేయుచును.

రైలు ప్రమాదము

కేపుటపూర్, జూన్ 9:—కేపుటపూరు రైలుమైళ్ల దూరములో ఒకపల్లె గలదు. దానిచేరు సాల్పు రివరు. అచట రైలు ప్రమాదముచే 15 గురు చనిపోయిరి; 50 మందికి బలము గాయములు తగిలినవి.

చనిపోయిన 15 గురిలో ఒక్కొక్కరికీ కుటుంబముతో జుట్టి సర్ మాల్గం పెట్టిగారు ఒకరు. రైలు రెండు చెక్కులుగ బ్రద్దలైనది వెనుకబండ్లు వంతెనమీద బ్రద్దలైనవి. ప్రక్కలన్నియు ఊడిపోయినవి.

సివిలు సర్వీసు విందు

సివిలు సర్వీసు ఆశయములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

యవరాజు నభిప్రాయము ఇండియను సివిలు సర్వీసు వారు సివిలు హోటెలులో విందుజేసిరి. ఓర్వయరు గారొక్క యిను వహించిరి. ఈ విందు కిడిగలో రాజులుంటుంటున్నారేవ రును రాలేదు. యవరాజు ఈ పర్యాయము విందుకు దయ చేసిరి.

ఓర్వయరుగారు

సివిలు సర్వీస్ ఉద్యోగుల ఆశయములు యవరాజు ఆశయములే. ఉదారభావముతో గూఢకొన్నవి. నేనకేయుటకు కంకణముదాల్చినారు. భారతీయులుగూడ తగిన అర్హతను సంపాదించి సర్వీసులో చేరుటకు తయారు బాగున్నది. ఉన్నతపరిపాలనయందు పాల్గొనుచుండుట సంతోషదాయకమనిరి. కాని లంచగొంతునము లేక పనిజనుగుటకు బ్రిటిషువ్యక్తులు గట్టిగ అవసరము. నిష్పాక్షికముగ, సామర్థ్యముతో పాలనము జరుగుటకు బ్రిటిషువ్యక్తు లవసరము.

యవరాజు

ఇండియాలో కొంతపదేశములందు సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులు చాల శ్రమపడి నేనుజేయుచున్నారు. వీరికి ఆర్థిక పరిస్థితులు చిక్కుగనున్నవి. (తీరములు చాలాతీరములు). వీరి కష్టములను కొంతవరకు తీకమిమను సిఫార్సులు నివర్తికేయగలవని ఆశించుచున్నాను. వీరు వసాంబాధ్యతలు చాలగొప్పవి. గొప్పభారమును నిర్వహించుచున్నారు. వీరికోడు ఆర్థిక చిక్కులుగూడ జేరినవారి కన్యాయముగావించుటయగును. ఇండియాలో ఇంకను యోగ్యులగు బ్రిటిషువారికి అవకాశముగలదు. ప్రపంచమంతటను బ్రిటిషువారుచేయు పనినిగూర్చి సంపూర్ణ చరిత్రను వ్రాసిన, ఇండియాలో బ్రిటిషువారుచేసిన ఘనసేవను గూర్చి వ్రాయుటకన్న సౌఖ్యము సంపూర్ణమై ఎక్కువ వేరొకటియుండజోదు. దానినిజూచి మన మెంతయు గర్వపడవచ్చుననిరి.

సూర్యారాతము

డిల్లీ, జూన్ 10:—గతపదిదినములుగా డిల్లీ సూర్యారాతముచే మాడిపోవుచున్నది. మే నెలయందు చల్లగా నుండిన దానికిది ఫలము. మిడిమిడికాలు ఎండయు, సూర్యముతో చేరిన గాలివీసనలను సదాయున్నవి. వట్టివేస్తే విడికలును, విద్యుచ్ఛక్తి పంకాలును తీర్చును తగ్గింపజాలకున్నవి. ఈ ఎండవలన హిందూ చాతుర్యము అస్థిల్లు రోడ్డునయియు మెత్తబడుచున్నది. ఈవేడిమివలన తెక్కులందు చిన్నబిడ్డలు చనిపోవుచున్నారని చెప్పవలెను. వీరేమియు మారకుచులేదు.

(ఆ. ప్ర. ప్రత్యేకతంతి)

వాతావరణస్థితి

1925 సం॥ మే 11-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రతము గత 24 గంటలలో	అత్యధిక తేలికత గత 24 గంటలలో	అత్యధిక తేలికత గత 24 గంటలలో	అత్యధిక తేలికత గత 24 గంటలలో	అత్యధిక తేలికత గత 24 గంటలలో
గోపాల్ పూర్	92.2	84.2	...	0.70	— 0.0
విశాఖపట్నం	98.4	85.5	...	0.16	— 1.5
కాకినాడ	109.4	87.1	...	0.16	— 0.8
చుచిలీపట్నం	103.5	86.8	...	0.08	— 1.57
కర్నూలు	101.9	89.6	...	0.79	+ 0.02
బళ్లారి	97.4	78.2	...	0.57	— 0.80
అనంతపూరు	0.93	— 0.31
కడప	104.4	85.2	...	0.82	— 0.74
నెల్లూరు	107.6	83.5	...	0.06	— 0.81
మద్రాసు	103.0	86.2	...	0	— 0.73
కడపూరు	101.2	84.0	...	0.49	+ 0.10
నీలము	95.9	77.1	...	0.23	— 1.25
కోయంబూరు	84.9	70.3	0.04	0.04	— 0.52
తిరుచునాపల్లి	101.2	80.4	...	0.55	+ 0.10
నాగపట్నం	93.1	81.6	...	0	— 0.40
మధుర	97.2	82.1	...	0.44	— 0.19
పాంబన్	87.3	80.2	...	0	— 0.09
తిరునల్వేలి	0	— 0.28
తిరునెల్వేలి	81.1	75.5	0.40	4.14	— 1.60
కొచ్చిన్	82.6	78.5	1.9	2.30	+ 2.03
కాకినాడ	85.1	72.6	2.58	6.61	— 5.71
మంగళూరు	82.8	74.4	3.15	9.63	— 3.54
తెనకూరు	87.3	68.9	...	0.02	— 1.59
మేకర	69.6	64.0	0.10	1.25	— 5.88
కొడైకనాల్	85.4	57.4	...	1.25	— 0.48

సర్కారులు:—మేఘములు ఒక మాత్రముగ నున్నవి. విశాఖపట్నం చుచిలీపట్నం నుండియు ఆర్పిగొన్నవ. కాకినాడలో 15, చుచిలీపట్నం 10, గోపాల్ పూరులో 2, డిల్లీ పగటివేడిమి ఎక్కువ రాత్రివేడిమి 3 నుండి 7 డిగ్రీలు. ఎక్కువ డక్క:—మేఘములు ఒక మాత్రముగ నున్నవి. ఆర్పిగొన్న చాలతక్కువ. పగటి రాత్రివేడిమి 3 నుండి 7 డిగ్రీలు. ఎక్కువ. కర్నాటకము:—మేఘము కొంచెము విస్తారముగను న్నవి ఆర్పిగొన్న చాలతక్కువ. నెల్లూరులో 8, మద్రాసులో 4, కడపూరులో 2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 4 నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. పడమటి తీరముననే వర్షము సాగవచ్చును. స్థానిక చినుములు ఇతరచోట్ల బడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూయి.

వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు

కావలెను

దినమంతయు మాంద్యమే పనిచేయుటకు తెనుగు, సంస్కృతము చక్కగా తెలిసిన నున్నది కావలెను. పూర్తి వివరములతో ఈదిగువ విభాగమునకు దరఖాస్తును పంపుకొనవలెను.

లండన్ మిమక్ ఆస్పత్రి, జమ్ములమడుగు.

కడప డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No 429 Of 1925

వాది:—యస్. అబ్దుల్ బాదు మహ్మద్

ప్రతివాది:—క్రైస్తవ్యుడు రావు.

వాది జమీలంగిలో ప్రతివాది జమీలంగి లావాదేవి బాధు బాకి రు 22-13-0 లను ప్రతివాదిచేసిన వాది వ్యాజ్యము దాఖలుచేయుచుండగా నందు వ్యాజ్యము తే 22-6-1925 దిన ప్రతివాది హాజరగుటకు వాయిదాజేయబడి యున్నది. అతడిన ప్రతివాది కోర్టులో హాజరు కానియందు ప్రతివాదిని ఎక్కుపాట్లచేసి వ్యాజ్యము తీర్చుకొనబడును.

కడప
9-6-25

జే. పిచ్చయ్య
వాక్ ప్రదర్శకుడు

విందు

బొంబాయి, జూన్ 10 :— పూనాలో టర్క్లబ్బు సంఘం 9 తేదీన లాఠెస్సు సభియు బొంబాయి గవర్నరుగారును సభ్యులతో గూడ విందుసర్పిరి. (అ. ప్రె.)

పత్రికలపై నిర్బంధములను తీసివేయుట

పూనా, జూన్ 9 :— గ్వాలియరు హాజూరువార్డు కాసననిర్మాణ న్యాయశాఖల సెక్రటరీగారు మరాటా, కేసరి పత్రికలకు వ్రాయుటలో రీజన్స్ సంఘమువారు ఈరెండుపత్రికలపైనున్న నిర్బంధములను తొలగించిరని వ్రాసిరి. (అ. ప్రె.)

80 వేల రూపాయల నోట్ల దొంగతనము

లాహోరు, జూన్ 9 :— అమృత సరమునకు లాహోరు నకును నడుమ కొన్ని నెలలక్రితము జరిగిన దొంగ తనములో పోలీసు వారైదుగురును అరెస్టు చేసిరి. వారిపై థ్యూరలోనే కేసు చేయబడును. (అ. ప్రె.)

మునిగినయోడ నెత్తుట

కలకత్తా, జూన్ 10 :— గతవారమున హుగ్లీనదియందు మునిగిపోయిన ఓడను ఎత్తులకు పోర్టుట్రస్టీలు ప్రయత్నించుచున్నారు. 'దో' అను ఓడ నుమారు 8 మాసములక్రింద వచ్చియుండెను. అది ఓటి డ్రెయిన్మందున మునిగియుండెను. దానివలన రాత్రిలందు ఆపార్యమున తిరుగు ఓడలకు ఇబ్బందిగా నున్నందున దానిని బయటికి డ్రెయిచున్నారు. అ. ప్రె.

భారతవర్తకసంఘము

బొంబాయి, జూన్ 9 :— భారతవర్తకసంఘమువారు శ్రీహరివ అంతర్జాతీయకార్మిక సమావేశాధికారులకు తండ్రివార్తను పంపుచు, 8 వ అంతర్జాతీయ సమావేశమున సర్ లూయి బానాగారు బొంబాయి, బెంగాలు కామర్స్ ఛేంబర్లకు ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యసంఘములనుగా ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారని చెప్పిన మాటలను ఖండించి పైఛేంబర్ల భారతీయుల మేలును కోరక యూరపియనుల మేలును కోరుచున్నవనియు 9 వ ఆర్థిక తత్వాతీయ కార్మికసమావేశాధికారులకు ఏప్రిల్ 28 వ తేదీన వ్రాసియుండి రెండుదినములక్రిందు ప్రయరించిన ఉత్తరమును చూచినయెట్ల తెల్లముననియు తెలియజేసిరి. (అ. ప్రె.)

లారెన్సుగారి దాతృత్వము

పూనా, జూన్ 9 :— భారత సేవాసంఘస్థు కార్యాలయములను మరల గట్టుట కేర్పరచిన నిధికి 800 రూపాయలను పంపుచు లారెన్సుగారి సెక్రటరీ దేవధార్గారి కిట్లువ్రాయుచున్నాడును

మిదోయ్ ప్రకాశ్ ముద్రణ యంత్రశాల మొదలగునవి కాలిఫోర్నియానందున జనులకంతయో మేలుచేయుచుండినమిషన్ కలు నిలిచిపోయినవని అతిరుణముతో విండినని లారెన్సుగారు వ్రాయుచున్నారు. ధార్మికులు మిషన్ చొక్కినచోయ మొనర్తురుగా క మద్రాసు అడ్వొకేటు జనరల్ గారు 1000 స్త్రీ, అప్పాసామెలు సబ్యర్గ్ గారు 500 స్త్రీ, మిరాపెంటు జోషీగారు 500 స్త్రీ, జె. ఎ. వడకగారు 400 స్త్రీ, తొండోకకోకార్వి గారు 100 రూపాయలను ఇచ్చిరి. అ. ప్రె.

మహాజు బేగం కేసు

అబ్దురు రహిమానుగారిని అరెస్టు చేయుట

అమృతసరం, జూన్ 9 :— కోర్టువారి అనుజ్ఞ ధిక్కారము చేసిన కారణమున సాక్ష్యమిచ్చుటకు రమ్మనగా రాసం దులకు 174 స్ట్రెస్సు బి. సి. సి. క్రింద మహాజు బేగముగారి భర్త అబ్దురు రహిమానుగారిని ఇకరలను అరెస్టు చేసిరి.

కేసు కొట్టివేయబడెను

అమృతసరము, జూన్ 9 :— అధిక జిల్లాన్యాయాధికారి రాయసామెలు లాల్ అమరనాథుగారు శేడు 288 బి. సి. సి. క్రింద తల్లి వసేరు తండ్రిమహమదాల్ గార్లపై మహాజు బేగం తెచ్చిన కేసును కొట్టివేసిరి. తన తీర్పునందు న్యాయాధికారి ఈకేసుకు సంబంధించిన పరిస్థితులను వెల్లడించిరి. బాన్సాగారి ఆస్తి సంపాదించుటకు వాదియు వాదిభర్తయుచేసిన కుయుక్తి ఈన్యాయాధి తీర్మానించిరి. (అ. ప్రె.)

మోటారు కారుల గల వారికి !!

ర్పు 100 కి ర్పు 10 చొప్పున తగ్గించి

డన్లప్ మోటారు కవరులు

డన్లప్ మోటారు ట్యూబులు

7-6-1926 తేది నుండి యివ్వబడును

బాగుగా మోటారులను నడపుటకు

జార న ట్టి పైరులకు

“డన్లప్ చే అమర్చి, తృప్తి చెందుడు”

డన్లప్ రబ్బర్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

(యింగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, డెల్లి, కరాచి, లాహోరు, రావల్ పిండి, బెంగళూరు, రంగూన్, కొలంబొ.

పశువుల ఎగుమతి నిరోధనము

పండిత శ్యామలాలు నైఋత్యుగారి చట్టము

కలకత్తా, జూన్ 10 :— కలకత్తా కార్యకేవల సభ్యులకు లభిత కుమార్ మిత్రాగారి అధ్యక్షతక్రింద ఆల్బర్టు యిక్స్ ప్రిట్యూటులలో శేటి మధ్యాహ్నమున ఒక సభ జరిగెను. భారత దేశమందుండి పశువుల ఎగుమతి నిరోధించుటకు గురించి పండిత శ్యామలాలు నైఋత్యుగారు ఉద్బోధనయందు ప్రసంగించిరి. ఇందుకోరకు వారు అసంబ్ధియందు ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. రెండవసారి ఆగష్టుమాసమున ప్రారంభమున సమావేశమంది చట్టము విచారణకు వచ్చును. ఆ సమావేశమునకు వచ్చి చట్టమున కనుకూలముగ వోటు నీయవలసినదనిపండితుడు శ్వరాజ్యనాథుల గోరుచున్నారు. వారు అందులకు నిరాకరించిరి గాన పండితుడు ప్రజల సహాయము నపేక్షించుటకు బయలుదేరెను. ఈచట్టము ఆసెంబ్లీయందు ఆమోదింపబడినయెడ దేశమునకు గలుగులాభముల గురించి పండితుడు వివరించెను. అసంబ్ధి సమావేశమునకు ఎల్లస్వరాజ్యపత్ సభ్యులును హాజరై చట్టమున కనుకూలముగ వోటు నీయవలసిన దని కలకత్తా సమావేశము తుడకు తీర్మానించెను. అ. ప్రె.

ఇర్విక్ దంపతులు

సన్మా, జూన్ 11 :— ఇర్విక్ దంపతులు జూలై ఆంధ్రభాగమున నాగపూరు పూనా మొదలగు ప్రదేశములకు వెళ్లుదురు, అ. ప్రె.

ప్రభుత్వపక్షటన

సిన్హ, జూన్ 11 :— ఇండియా యందు బ్రిటిషు సర్వీసు నందుండు అధికారులుగాని, ఇండియన్ సేనయందుండువారుగాని మిలిటరీ నియములుగా విమానస్థలందు బ్రెయినింగ్ కైనను, లేక వీధిన మిలిటరీపనిని నిర్వర్తించుటకైనను పంపబడవచ్చును అని ప్రకటింపబడినది. [అ. ప్రె.]

లెప్టెనెంటు క్రోంబీగారిపై కేసు

సామ్యపరిహరించినందులకు తేబడుట

పూనా :— 20 వ రాజపుట్ దళమునకు చందిన లెప్టెనెంటు డేవిసు వెస్టి క్రోంబీగారిని అక్కి ఆక్టు 16 వ సెక్షను క్రింద విచారించిరి. కోర్టువారు అధ్యక్షుడు కల్లులు ఎ. క్లె మెంటుగారు. అపహరింపబడిన సామ్యును 1058-7-4. ప్రాసిక్యూషన్ కేరఫున చాలమంది సాక్షులను విచారింపిరి. ఆడిటు ర్లను ఆక్టాంబెంటు వారు విచారించిరి. వారు ఆక్టాంబెంటు పరిగా లేవనియు వారుతీసికొనిన మొత్తములు పద్దులలో లేవనియు చెప్పిరి. ముద్రయి తనది సేరమని ఒప్పుకొని డబ్బు తిరిగి నిచ్చివేయు సుద్దేశముతోనే తీసికొనెనని చెప్పిరి. తన ఆర్థిక స్థితి డబ్బు ఇచ్చివేయుటకు జంకుస్థితిగాదని తెలిపిరి. తమకు రు 1000 వరకును అప్పున్నదని చెప్పిరి. విచారణ వాయిదా వేయబడెను. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి తండ్రివార్త

రంగూను, జూన్ 10 :— అరఖాకానందు కుపానునల్లన్ భాగపడు వారికి నాసానుధూరిని తెలియజేయుడని రాజప్రతినిధిగారు బర్మాగవర్నరుగారికి తండ్రివార్త వంపిరి. (అ. ప్రె.)

పోస్టుద్వారావిద్య

మిషన్ ఉద్దేశించి— ఇంగ్లీషు-సంస్కృతము-పంచాంగ గణితము జ్యోతిషము. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములద్వారా (పోస్టు) సేర్పగలము. ఈ పద్ధతిచేమిద మాయింటియం రుండియో చదువువచ్చును. భావ 4 కి రూ 4 లు. చార్జి మాత్రమే.

అచ్యుత విద్యాలయము, నెంకటాపురం
కొంకూరు పోస్టు - మధిర తాలూకా, యడ్ల, బి. యస్. రైలే

భారతదేశమునందలి పట్టికువర్గము

షిరాలుగారి విమర్శన

(ఇండియన్ ఇంజనీరింగ్)

భారతదేశము గరించి సర్ వాలంటైను షిరాలుగారు వ్రాసిన నూతన గ్రంథమున ఇంగ్లండు ఆర్థికవిషయములందు తనబాధ్యతను వివిధమున నిర్వచించినది వివరించయున్నాడు. యుద్ధము ప్రారంభముగలటకు పూర్వము భారతదేశపు ఋణముల అధికముగ లేకుండెను. భారతదేశమునకు కావలసిన ఋణములు లండనునందే పుచ్చుకొనబడుచుండెను. ఆమొత్తము లాభకరముగ పనులకై వినియోగింపబడుచుండెను. రైల్వేలకై చేయబడిన అప్పులు దేశమునకు లాభకరముగేయుండెనని రయల్ క్వీన్స్ పేసీల లెక్కలుచూపుచుండెను. సర్ విలియం ఆక్స్లర్డ్ కమిషనువారు రయల్ క్వీస్ పరిపాలనమునందలి లోపములను చూపియుండిరి. భారతదేశమునందంతటను విరివిగ నెలకొల్పబడిన నీటిపారుదల సౌకర్యములు ప్రభుత్వమునకు చక్కని ఆదాయమును కలుగజేయుచుండెను. బ్రిటిషుపరిపాలనమునకు కలిగిన గొప్ప లెక్కలలో ఇరిగేషనువర్గము ప్రధానములగు పరిగణింపవచ్చును. పట్టికువర్గము దివార్లుమెంటువారిచే నిర్మింపబడిన గొప్పభవనములు కూడ నష్టమును చూపుటలేదు. వాటినిలకు పరిపూర్ణమును ఇటుకయున్నది. బ్రిటిషువారి పరిపాలనము శ్రేణితో అంతమొందినను ఋణమునకుపరిపూర్ణ ఆస్తి భారతదేశమునందేయున్నది. యుద్ధసమయమున భారతదేశము సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమున కిచ్చిన మొత్తముతో కలిసి భారతదేశపు ఋణము 1000 కోట్ల రూపాయలకన్న అధికముగ నుండదు. 1924-25 సంవత్సరపు బడ్జెటునందు అప్పులకొరకు 1815 లక్షలు మాత్రమే ఆదాయ వ్యయపట్టికయందు ప్రస్తావించబడినది. దీనినిబట్టి అప్పుచేయబడిన మొత్తములందు భారతదేశమున కి విధముననే సద్వినియోగ పరుపబడినది రూపాయల 100 కోట్లవచ్చును. ఇప్పుడు దివ్వారు భారతీయులే అధికముగ ఋణములను కొనుచున్నారు. కాని బ్రిటిషుపరిపాలనము స్థిరముగ నిలచియుండుననునన్యాయముపై ఇంతవరకు బ్రిటిషువారే భారతదేశపు ఋణములను కొనుచుండిరను విషయమును గుర్తెలుగవలయును.

సర్ వాలంటైను షిరాలుగారు ప్రకటించిన ప్రతి అభిప్రాయములను ఆక్షేపించుటకు వీలులేదు. భారతదేశపు ఋణము అధికమయినను అప్పుచేయబడిన మొత్తము సద్వినియోగ మొనర్చబడినను విషయమును అంగీకరింపవలయును. కాని ప్రభుత్వమువారు కొన్ని సంవత్సరములందు పారబడియుండిరి. 1869-91 సంవత్సరములందలి భారతదేశపు ఆర్థికపరిస్థితులను గురించి ప్రాచీనసాహిత్యము వ్రాసిన గ్రంథమునందే కొన్ని వాక్యముల నీదిగున నుదహరించుచున్నాను: "ప్రభుత్వమువారు కొన్నిసమయములందు పారపాలు వడిరిగిన పారపాలుపడుట చూపుటకు సహజమని గుర్తెలుగవలయును. కాని అప్పులపట్ల నష్టముకలుగలేదనియు ప్రజల లాభమేకలిగినదనియు చెప్పవచ్చును. మిగుల తక్కువకొరకు రైల్వేలు నిర్మింపబడినవి. రైల్వేలపట్ల ఇరిగేషనుపనులపట్ల జాగ్రత్తములబాధ తక్కువయ్యెను."

షిరాలుగారు ఆక్స్లర్డ్ కమిషనువారి సూచనలనుగురించి ప్రస్తావించిరి. రైల్వేలను అభివృద్ధిపరచుటకు తగుధనము లేదనియు, రైల్వేల ఆర్థికపరిస్థితులను చక్కపెట్టుట అవసరమనియు కమిషనువారు అభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. కమిషనువారి సూచనలను అమలునందుంచుటచే లాభము అధికమైనది. పట్టికువర్గముల దేశమునందు కల్పితమునందు ప్రభుత్వముగలవారిసంఖ్య అధికమైనది.

ఇరిగేషను పనులవిషయమై కొంత పరిశీలించెదము. 1913-21 సంవత్సరములందు ప్రకటించబడిన ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన నివేదికములందు ప్రభుత్వమువారు గావించిన లోపములు వివరింపబడినవి. ఈకాలమున దక్షిణాఫ్రికాను సర్ ఆర్థర్ కాబునగారి ఖ్యాతి అధికముగ నుండెను. ఇరిగేషనుపనులు విరివిగ కొనసాగుచుండెను. ప్రతి ఇరిగేషనుపనియు ఎక్కువత్తుబంగారమును ప్రతిఫలముగ విచ్చునను నన్యాయ ప్రజలయందేర్పడెను. మద్రాసు రాజధానియందలి డెల్టాపట్ల కలిగిన అద్భుతఫలితములు సర్ కాబునగారి తల తిరిగిపొయెను. పిచ్చిపిచ్చి సిద్ధాంతములను వారు ప్రకటించి ముద్రలేడిరి. వారట్లు భ్రమచేయుటకు కొన్నికారణములు చూపెను. కృష్ణగోదావరి కావేరి డెల్టాలు అత్యద్భుతముగ ఫలితములను చూపుచుండెను. జన్ననది నీటికాలులు విరిపార్లు రాష్ట్రములందు మౌమును వారడోలెను. గంగానది

కాలుము పంజాబు సింధు రాష్ట్రములను సస్యవృక్షములగు నొనర్పగలవను నన్యాయమేర్పడెను. కాని అప్పటికి ఇరిగేషను పనులకల్పనకుండుండెను. బ్రిటిషు ఇంజనీయరులకు అనుభవము లేకుండెను. కాని యుద్ధానంతరము ప్రభుత్వమువారు ప్రారంభించిన ఇరిగేషనుపనులు దూరదృష్టిని వివేకమును సూచించుటలేదు. 1901 సంవత్సరమున ఇరిగేషను విషయములందు మిగుల ఉత్సాహముగల కర్షణ ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయములందు గొప్ప అనుభవముగల నిపుణుల సలహాలను పుచ్చుకొని పనిచేయుచుండిరి. ఆకాలమున ఇరిగేషను ఇన్స్ పెక్టరు జెనరలుగ నున్న సర్ థామసు హిగు హేముగారు ప్రకటించిన దూరదృష్టితో విలేజులు ఈకాలమున ప్రకటించబడుటలేదు. ఇప్పుడు నిపుణుల సలహాలను పొందుట అత్యవసరము. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు నిర్మింపబడిన శివుమన్న ఇరిగేషను పనులు అత్యధికముగ వ్యయమును సూచించుచున్నది. కావున అప్పు చేయబడిన మొత్తము దుర్వినియోగమై ఇరిగేషనుపనులపట్ల తన లాభము కలుగకున్న పరిస్థితులు విషమించును. బ్రిటిషువారి పరిపాలనము పట్ల విశ్వాసమును షిరాలుగారు ప్రకటించుచున్నారు. ఈశ్వరమే కాశ్యముగ నిలిచియుండవలయునని మేముకూడ గోరుచున్నాము. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు చూసిన ఇరిగేషను పనులను ప్రారంభించి గొప్ప వ్యయము చేయుచున్నారు. ఈవిషయమై అనుభవము గలవారు ప్రభుత్వమువారి విధానమునందలి లోపములను చూపుచు హెచ్చరిక తెలుపుచున్నారు. ఈ హెచ్చరికలను ప్రభుత్వమువారు గమనింపక ప్రాప్త్యవృద్ధితోడను మార్గముతోడను పనిచేసిన నష్టమునకు బాధ్యతను వారే భరింపవలసియుండును.

మద్రాసు అందు సదరక్షమరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్ ప్రకటన

31.3.1927 తో అంత్యముగ సలిగమునకు బ్రాఫిట్ శాఖకు చేరిన గార్డులు, జవానులు మొదలగువారికి దుస్తులు సరఫరాచేయుటకు టెండరులపై పంపుకొనవలెను. ఎం అందు ఎస్ ఎం రైల్వే కంపెనీ జనరల్ బ్రాఫిట్ మేనేజరుగారికి ఎనిమిది అణాలు చెల్లించిన ఏ మరత్తులు, గల టెండరులు, కంట్రాక్టులు అంగీకరింపబడకపోవడము వివరములుగల టెండరు ఫారం పంపబడును. టెండరులు సీలుచేయబడిన కవరునందుంచి మద్రాసు, పార్కు టౌనునందున్న, మద్రాసు అందు సదరక్ష మరాటా రైల్వే, జనరల్ ఆఫీసుల, జనరల్ బ్రాఫిట్ మేనేజరుకు 22-6-1926 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటల లోగా చేరునట్లు పంపుకొనవలెను. కవరులపైన "బ్రాఫిట్ డిపార్టుమెంటు గార్డులకు జవానులకు దుస్తులు సరఫరాచేయుటకై టెండరులు" అని వ్రాసి పంపుకొనవలెను.

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు) వెలనులభము! (హాస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గురుభిక్షము! కీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగడి ప్రత్యేకకాల కేమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అత్యద్భుతము, అరుచి, ఆవులింకలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగములందు బలతీయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, కిరన్ను, నేర్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగడి గొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యముకున చేర్చును. ఈమాత్రలు మేహవాతశోషణలను వెంటనే నేనున్నును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల డౌమర్లముగలవారేను పరమసాంస్కరియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలను. చిరునామా: (1078) ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, హాస్టు నిమమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణా జిల్లా, మద్రాసు.

అమ్మ క ము న కు ఎఫ్. ఎఫ్. ఎఫ్. శుభాకీ మందు లండనులోనన్న కర్మిన్ అందు హార్వేవారిచే తగుబడియబడినది లండనులో సార్జెంట్ లెట్ కనిష్టముగల ప్యాకు చేయబడినది 1/15 పానులు అకపాను కర్మిన్ లో ప్యాకుచేయబడినది. పాను 1 కి ధర రు 2/6/- బాయిన్ ఎఫ్ ఎఫ్ కర్మిన్ 250 గల పెట్టె 1 కి ధర రు 10-0-0 రెడ్డి అండ్లు నెం 1 నుండి 10 వరకు పాను 1 కి ధర రు 0/8/0 (5) ఏ, ఏవ, ఏవవ, బి, బిబి, గుండులు పాను 1-8-9. సెన్నెస్ గ్రి కో యిటెడ్ మద్రాస్ గ్రి బ్రా సీలు.

విలువయగు వస్తువులు బహుమానము మా బొంబాయి ఆర్థికము 4 సీసాలు (ఒక్కొక్కటి 0-8-0) నాలుగు రెండు 2-0-0 రూపాయలు కొనుపారికి యాక్రింది వస్తువులు ఏఖగ్గులులేక వుదితముగ పంపబడును 1. అంద మగు చేతికట్ట 1. సిగరెటుకేసు. 1. నానపట్టు 144 బ్లా బాక్ యింకిమాత్రలు. 1. ఫౌంటెన్ పేన్ కలము మద్రాసులో సహా క్లిప్ కలిగినది 12. స్ట్రీటుముక్కలు 1. పెన్సిలు 1 కట్టి. 4. సీసాల ఆర్థికములు వెల రు 2/- హాస్టుఖర్చు 0-8-0 కొలది సెట్టు మాత్రమేవున్నది. Messrs Indian Stores 26 Baburam Ghose Lane, Bealoo St Calcutta

శ్రీకృష్ణవతార తత్వము ఇది పురాణ రాజముల నన్నింటినుండి మహాభారత వంటకములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా నుంజై కైలిని వదన రూపమున వ్రాయబడును. సంతోషముల కొలకనట్లు శాస్త్రీయ సమాధానములు వ్రాయబడును ప్రత్యేకములపై ముద్రింపబడును. 850 పుటలకు దక్కనగానంద్య జక్కని బైందుచేయించి 3 నెలల కోకటూరి 1-8-0 లకు చందా దారులకు పీసీగా బంపబడును. 12-0-0 లు పంపవారు టావకులుగా ప్రకటించబడుదురు. 1, 2, 3 పంపుటములు కిక్కు ముగానున్నది. జనమంచి శేషాద్రికర్మ, ఆంధ్రప్రధాన పండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

ప్రకృతి వైద్యశాల రాజమహేంద్రవరం ఇచ్చట లాయాహుసేగారి తోటి స్నానములు, జన్మ, నీళ్. మాక్ పైడను మొదలగువారి ప్రకృతి సాధనములు, రంగుల వైద్యము మొదలగు వైద్యములవ్వరా సమస్తవ్యాధులను నులభముగా మదర్చబడును గోవాలో తీరమున కోగుల కనువైనచోడ యేర్పాటుచేయబడినది. కోగులకు కావలసిన సమస్త సదుపాయములు సేగ నిబడును. రాజమహేంద్రవరమున పండ్లు మొదలగు ఆహార పదార్థములు విరివిగా దొరకగలవు. సుహృద హాయకులే షీంపువారు యీ దిగువవారికి వ్రాసికొనిన జవాబు బదియగలరు. ఉత్తరములో ఒక అణావిల్ల పంపవలెను. గరిమెళ్ల కోదండరామయ్య 2756 ఆచందనికేతనం రాజమహేంద్రవరం

కాశీ పట్టు పీతాంబరములు క్రొత్తనకులు సరసమైనధరలు జరీ క్లావరులందు సాదాచీరలు 16 మూరల పొడవు 2 1/2 మూరల వెడల్పు రు 22 మొదలు 23, 24, 25, 28, 30, 35 వరకు. పైమాదిరి చీరలు 18 మూ X 2 1/2 = ఒకటి రు 24 మొ. 25, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40 వరకు. పైమాదిరి జరీ అందు ఖండునాలు 5 X 2 1/2 మూ. ఒకటి రు 7 మొ. 8, 9, 10, 12 వరకు. పైమాదిరి ఖండునాలు 6 X 2 1/2 మూ. ఒకటి రు. 8 మొ. 10, 12, 13, 14, 15 వరకు. పై క్లావరు జరీ అందు రవీక ఒకటి రు 1/8 మొదలు 1/12, 2, 2 1/4, 2 1/8 వరకు. పైమాట్ల జరీ లచ్చా అందు సాదాచీర 16 X 2 1/2 మూ. ఒకటి రు 25 మొ. 30, 34, 36, 38, 40 వరకు. పై మోస్తరు 18 X 2 1/2 మూ. చీర ఒకటి రు 32 మొ. 35, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 45 వరకు. ఇంకా అన్నిరకముల పట్టుకనుములు, సేపాక పురుద్రాక్షములు, కస్తూరి యు మానంద దొరుకును. మ్యా కీసు, భవానీకంపెని పట్టుకరకము, కార్.

వివాహ పద్ధతిని రద్దుపరచుట

నాకు విరహితుడను నొకవిలేఖరియొక్క పత్రమును నేను అతని అభిప్రాయములు కావని నేనెరుగుదును గాన యీ విషయమునుగూర్చి శాస్త్రవర్తన పురికొల్పుటకే ఆతడు వ్రాసి యుండును.

ఈ కాలపు నీతి ఆసహజము కాదా? అది సహజమే యైనచో అన్ని కాలములందును యిటులేయడంబడదా? వివాహ నియములు వివిధభాతులకు వేరు వేరుగా కనబడుచున్నవి. వాని సములజనపులలో మానవులపశువులకుంటేను అగమ్యతెరి. వీలన పశువులలో కనబడని వ్యాధులు మానవులలో కనబడుచున్నవి. శిశువాత్మలు గర్భస్థావములు అతిబాల్కవివాహములు మున్నగు నవి పశువులలో నుండవు. వివాహము వాతవిధియని నిర్ణయించిన మానవులలో నిట్టివి మితిమీరియున్నవి. నీతిసూత్రము అనబడు వానిలన అనేకములను అనర్థములు కలిగినవి. హిందూ విధియును ముస్లిం విధియును స్థితికి వివాహములు లేక దాకారము. అట్టిచో వీనిని వదలి ప్రకృతి ధర్మముల నేల ఆశ్రయం ప గూడదు పశువుల పద్ధతి నేల నవలంబింప గూడదు"

అట్టి యీవిలేఖరి వ్రాసెను. పాశ్చాత్యదేశములందు ప్రేమస్వాతంత్ర్యమును బోధించువా రిట్టి హేతువులనే తెలిపెద రో యింకెంతెను ప్రబలములగు హేతువులు కలవో నే నెరుగ ను. వివాహబంధము కిరాతపద్ధతియను నభిప్రాయము మొదలు పాశ్చాత్యులయందే యేర్పడినదను మాటనాగ్రహింప శక్తియును. ఈవాదముగూడ పాశ్చాత్యులనుండియే స్వీ రింపబడినచో దా నని ఖండించుట కడకులుభిమే యును.

మానవులను పశువులనును పోలిక తెచ్చుట సారజాలు. నీతిధర్మములలోను నీతికట్టుబాటులలోను మానవుడు పశువుకంటె నధికు. ఈరెండు తెగలకును వర్తిండు ప్రకృతి ధర్మము గూడ భిన్నమే. మానవునకు సంకల్ప స్వాతంత్ర్యమును వివేచనా శక్తియును హేతుబోధాశక్తియును కలవు ఇవి పశువులకు లేవు. ఇది ముగియును, యిది గుర్తించును, మంచిది, యిది చెడ్డది అనువిచక్షణయందు సంకల్పస్వాతంత్ర్యమును గూడ పశువు కు లేవు. మానవుడు స్వస్వభావుడై యాకేక్లి వినియోగించినచో పశువుకంటె అధికుడగును. దుష్టభావుడై వీనిని వినియోగించినచో పశువుకంటె అధికుడగును. ప్రపంచమున కేవలము అనా గరికు లనబడు ఆంధిక జాతులవారిలో గూడ స్త్రీ పురుష సంబంధమునుగూర్చిన నియములు కొన్నియున్నవి అట్టివియు యును. పెట్టుబడులు అనాగరికతయందున్న సకల నియములు లుగుడ రద్దుపరచవలసియేయింపెను. నా నమ్మకంబున సకల నియములు రద్దుపరచి వెలంగ నాగభింపనచో ఒక్క రో జులోనే నానాభిధన్యులగును. మానవులకు పశువు కంటెను గూడ కామానలభ్యులమందు. అట్టిచో నీతినియుము లన్నిటిని తొలగించినచో ప్రపంచమున మానవులలో నడగ యుండిన కామాగ్ని బాష్పలయొక్క సారిగా భిన్నమగుచే ప్రపంచమునంతయు భిన్నపరులము కావలయు ఇంద్ర యనిప్రహార శక్తియును శక్తిగమును మానవులకేగాని పశువులకు లేవు గావు ననే మానవుడు పశువు కంటె అధికు డగును.

ఇప్పుడు మానసి సంఘమునందు కలిగిన వ్యాధుల నిన్నిటి కిని నియమాలంఘనమే కారణము వివాహాధిభులు శిలాకామముగా జరతువారిలో నొక్కరికైన రట్టివ్యాధులుకలవా? శిశువాత్మలు అతిబాల్కవివాహములు మున్నగునన్నియును వివాహ విధుల నల్ల ఘేమించుటనకే కలిగెను

యొక్క నియమమును నవీకరింపుట ఆగోగ్యమును కలిగి యుం డినపుడును యింద్ర యనిప్రహార బలవంతపునకు సంభావ నును బడయకొనినపుడునే స్త్రీ పురుషుని పురుషుని స్త్రీని వరింపవలెనని వరింపవలెననియే వివాహవిధియైయున్నది ఈ రియాయమును సరిగా అనుసరింపమి వివాహము విశ్రమము మతసంస్కారము భావియవారి క్యోరికిని ఎన్నటికిని ఎట్టి యొక్కట్టును కలగదు. వివాహ వివాహవిధియని భావియవారికి స్త్రీ పురుష సంయోగము ఆస్తివలన గల యునుగాని శిశుసంబంధము కావలదు. అది వరింపబడక గూడ తొలుతు నడకాదు. అప్పుడు భర్త పితౄగమును పత్నీ పితౄగమును కలిగినచో వారిల స్త్రీగాని పురుషుగాని వివాహము చేసి కొనకేకూడదు. అది దోషమును అర్థమును నాను ఈ పవిత్ర భావమును గుర్తించని వివాహములు వివాహ లబడకవు. ఇప్పుడట్టి ఉత్తరాధిపతివాదులు చాల తక్కుగా నున్నచో ఆ లోప యిప్పటి పద్ధతిగానిదేగాని వివాహ విధిగానిది కాదు గాన పద్ధతిని సంస్కరింపవలసియింది.

"వివాహము మతవిధియును సైతిక విధియునుకూడకాదు. అదియొక ఆచారము. (కష్టం) మరియు నది మతమునకు ను నీ తి కి ని వి రు ధ్ధ మై న ది గా న దానిని రద్దుపరచ వలెను." అని యీవిలేఖరి వ్రాసెను. వివాహము మతమును కాపాడుకంటె. ఆకంచెను పీకివేసినమతమును తొలగి నాశన ముగును. మతమునకు నిగ్రహమే పునాది వివాహమే నిగ్రహము. ఇంద్ర యనిగ్రహము లేనివానికి ఆత్మసాక్షాత్కార మెన్నటికిని కలుగదు. నాస్తికునకు నిరోధావశ్యకతను ధ్రువపరుచుట చాల కష్టమే యగును. శరీరము నశించునని. ఆత్మ అనాది అని గ్రహించువాడు ఇంద్ర యనిగ్రహమును శమము సంపత్తియును లేనిచో దైవసాక్షాత్కారము కలుగదని ముఖముగానే గ్రహిం పగలుగును. శరీరము దైవసాక్షాత్కారమును కలిగింపు దేవా లును మైననగను లేక యింద్ర యనిగ్రహముల క్రిడారంగమైన నగును. అది దేవాలయమేయైనచో వ్యభిచారాదుల కవకా శములేదు. ఆశ్చ అనగా జీవుడు ఎల్లపుడును అనగా అను క్షణమును శరీరమును అనగా యింద్ర యముల నడంచుచునే యుండవలెను.

వివాహనియమును దుష్టల మైనపుడును యింద్ర య నిగ్రహము లేనపుడును స్త్రీవివాహకారణమేయగును. మాన వులు పశువులవలె స్వేచ్ఛాచూని లై నచో విభ్రంశమును చెంద దరు. ఈ విలేఖరి వ్రాసిన ఆ సర్థముల నన్నిటిని తొలగింపవలెనని న వివాహవిధిని బాగుగా గ్రహించి నెరవేర్చుటయే కర్తవ్యముగాని వివాహమును రద్దుపరచు చుట కర్తవ్యము కాదని నేను యాధిగా చెప్పగలను.

కొన్ని మతములవారు దగ్గరబంధువుల బిడ్డలకు పెండ్లిండ్లు చేయుచున్నారని, మరికొంద రట్టి పెండ్లిండ్లును చేయరు. కొందరు బహుభార్యాత్వమును నిరసింపిరి. కొందరంగీకరించిరి. అందరును బహుభార్యాత్వమే అవలంబించిన బాగుండునని కోరదననేగాని అలంబించిండుట లేదుగాన వివాహమునే రద్దుపరచవలెనని కోరరాదు. సైతికములం దనుభవ మధికమైన కొలదియును భిన్న పద్ధతులు తొలగును. ఇప్పుడుగూడ సకలమతములును ఏకపత్నివ్రతమునే ప్రశంసించుచున్నవిగాని బహుభార్యాత్వ మును ప్రశంసించుట లేదు దాని ననుమతించి సంతకమాత్రమున ఏకపత్నివ్రతాయమున కెట్టిభంగమును కలుగదు.

ఆత్మతయోనులగు [వర్ణింపు] విలంతుకన్యకు వివాహము

చేయుట సముచితమే గాక తలదిండులకది ప్రధానకర్తవ్యమని గూడ నేను యాధిగా నమ్ముచున్నాను [మో. క. గాంధీ సంకయిండియా 8-1-26].

శ్రీ ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల మచిలీపట్టణము

పై కళాశాల వేసవిశైలవుల అనంతరము ఈనెల 28 వ తారీఖు సోమవారము నూతనసమావేశమునకు తెరవబడును. ఎన్నెన్ని ఇబ్బందులు సంభవించినను ఈ జాతీయవిద్యా ప్రతిష్ఠాపన అవిచ్ఛిన్నముగ మనదేశీయమహాజన సభాధ్యక్షుల క్రింద కార్యనిర్వహణ మొనర్చుచున్నదని లోకమున కొక్క సారి మరల విన్నవించుకొనడమగుచున్నది. దేశీయుల సంకల్ప మును సహాయమును ఇందుకు మూలకారణము లని వేరుగఁ జెప్ప వలసినయవసరము లేదు. ఆత్మవిశ్వాసమును ఆత్మసాధనయు మోక్షమునకు గొనిపోగలవని ఇచ్చట నిశ్చయము.

తెలుగు సంస్కృతము ఇంగ్లీషు ఇతిహాసము వీనియందు ఉత్తమశిక్ష నొసంగుట కిచ్చట అవకాశములు గలవు. పాస్త కాళిల్యమును పరిశ్రమవిద్యలను గానకలాదీశాస్త్రములును వైవాని ననుసరించి నేర్చుకొనవచ్చును.

మెకానికల్ ఎంజినీయరింగునందు విశేషమైన అభ్యాసము శాస్త్రవిద్యతోపాటు ఒసంగబడును.

పై శాఖలన్నిటికిని వేరువేరుగా తగిన పుస్తక భాండా గారము లున్నవి.

దేశమోక్షమునగోరు గృహస్థులు తప్పక తమ బిడ్డలను కలాశాలకు పంపుటకు ప్రత్యేకముగఁ గోరబడుచున్నారు.

నూతనతనర విద్యావిధానమును బడయగోరువారు నాల్గుజాతలు పోష్టచిట్ట పంపవలెను.

చి. శ్రీనివాసరావు-ప్రధానాచార్యుడు

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయకళాశాల, మచిలీపట్టణము 9-6-1926

అప్పటమైన చ్యవనప్రాస 2426 (గుప్తపద్ధతమైన ఆయుర్వేద బొమ్మ) పరిశుద్ధతకు, లోపహిత్యమునకు పూచీ యివ్వబడును. ఈ దిగువ తెలుపబడిన వ్యాధులకు తప్పక మంచి గుణమిచ్చునట్లు పరీక్షచే యాధియునది. దగ్గు ఉబ్బనము విస్తారముగా పనిచేయుట జంబు శ్వాసకృచ్ఛము ఎదుగకుండా చేయుట కొమ్ము పడికెము చిక్కిపోవుట, దుర్బలత్వము కృశింపవలయు వ్యాధులు మొదలగునవి కారిజమును మంచి స్థితిలో నుంచును. ములభముగా జీర్ణమగును. కాలప్రసరిని సరిగా నుంచును. మిక్కిలి బలకరమైనది. మంచి రుచికరది ఎంతధర యిచ్చినను యింతకంటెను శ్రేష్ఠమైనది దొరకదు. ఎంత వయస్సునందైనను ప్రతిదినము ఉపయోగించుటకు తగిన శ్రేష్ఠమైన టూనికు. కాడ్లివర్ నూనె కంటెను శ్రేష్ఠమైనది 20 తులము (40 దినములకు సరిపోవు) బొమ్మ. వెల రు 2-8-0 KALPATARU AYURVEDIC WORKS, Head Office - 94, G EY STEET, CALCUTTA Agents for the Madras Presy - ANDHRA AYURVEDIC PHARMACY LTD.,

ది ఆంధ్ర కర్తాగారము లిమిటెడ్, గుంటూరు ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుచున్నాము 50000 షేర్లు షేరు పకటింటికి 10 రూపాయలు మాత్రము. ఇప్పటికి కొన్ని షేర్లు అమ్ముతిమి, షేర్లుగావలసినవారు త్వరలో దీనుకొనవలెను. ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుటవలన షేర్లదారులకు, ఎక్కువ లాభము గలుగును. (కొత్తషేర్లు వేయించుటకు, అన్నిజిల్లాలలోను, స్వతంత్ర సంస్థానములలోను, రంగూను, పింగళూరు వగయి రాలలోను ఏజెంట్లుగావలయును. ఏజెంట్లకు మంచికమిషను యివ్వబడును. 2859 షేర్లుగాని, ఏజెంట్లపదవికిగాని, మాకంపెనీ యింజనీయరు, యమ్. జి. రాజుగారికి వ్రాయవలయును, చాడ్డె ఆఫీసు గంటూరు, నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావు, M. A. (Hons), L. L. B., Edin Bar-at-Law. మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ జూన్ నెల 11-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు	56 0 0	మొదలు	70 0 0	వరకు
బియ్యముబస్తాలు				
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	12 8 0		18 0 0	
నెల్లూరివి ,, డిటా ,,	14 0 0		15 0 0	
డిల్లి ,, డిటా ,,	15 0 0		16 0 0	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,,	8 12 0		9 0 0	
సుశ్యలు ,, ,,	20 0 0		24 0 0	

2. ధాన్యము పప్పులు

కందుక బస్తా 1-కి ర 205 ,,	11 8 0		12 8 0	
సెనగలు ,, డిటా ,,	12 8 0		18 8 0	
పెసలు ,, డిటా ,,	14 0 0		15 0 0	
మినుములు ,, డిటా ,,	16 8 0		18 0 0	
ఉలనలు ,, ర 164 ,,	8 8 0		9 0 0	

3. నూనెపప్పులు.

సువ్వులనూనె బా 1-కి ,,	150 0 0		152 0 0	
నెయ్యము 1-కి ,,	14 0 0		25 0 0	
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా1కి ,,	59 0 0		62 0 0	
ఇతరప్రదేశము ,, ,,	56 0 0		58 0 0	
వేరు సెనగనూనెగానగబా1-కి రు 180మి.కొనూనె	124 0 0			
ఆముదము బా 1-కి ,,	90-0-0		92 0 0	

4. చిల్లరపప్పులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,,	70 0 0		75 0 0	
కూరపసుపు ,, ,,	30 0 0		35 0 0	
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1 కి	105 0 0		140 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	40,45			
కాళవాస్త్రపాయకట్టు ,, ,,	50,55			
తెల్లము బా 1-కి రు	40 0 0		60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి ,,	28 0 0		54 0 0	

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,,	81 0 0		88 0 0	
చదరం ,, ,,	82 0 0		86 0 0	
రవుండు ,, ,,	80 0 0		81 0 0	

6. లోహములు.

సెండి 100 కులంకి ,,	69 12 0		71 0 0	
బంగారము, తులము 1-కి ,,	21 4 0		21 8 0	
సవరము 1-కి ,,			18 8 0	
ఇత్తడి బా 1-కి ,,	268 0 0		270 0 0	
రాగి డిటా ,,	260 0 0		266 0 0	

7. దూది.

బోండావెట్టు బారున 1-కి రు	800 0 0			
పల్నాడు దూది ,, ,,	145 0 0			

8. నూలు.

పుష్కారు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,,	5 0 0			
నూళయేనుగ నెం 20 ,,	7 4 0			
నెం 20 తెన్ని సింహం యీ పెట్టె ,,	7 12 0			
నెం 22 ,, ,,	7 14 0			
నెం 12½ తెన్ని పర్కను ,,	6 6 0			
నెం 14½ ,, ,,	6 12 0			
నెం 12½ అలెస్సు ,,	5 8 0			
నెం 12½ పాండిచేరి ,,	6 2 0			
నెం 14½ ,, ,,	6 6 0			
నెం 12½ న్యూకాలన్ ,,	5 10 0			
నెం 14½ ,, న్యూకాలన్ ,,	6 0 0			
నెం 10½ బోయంబుక్టూరు ,,	5 4 0			
నెం 12½ ,, ,,	6 4 0			
నెం 14½ ,, ,,	6 10 0			
నెం 12½ గోక ,,	6 0 0			
నెం 20 గోక ,,	7 4 0			
నెం 12½ న్యూయెయిన్ ,,	5 8 0			
నెం 12½ నూళ ,,	5 12 0			
నెం 10½ ,, ,,	5 5 0			

వనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మౌలికలయొక్క సంస్కృతీహమయలకు వాడుకగా నున్న తెలుసు శబ్దాలు వ్రాయబడినది 85000 శబ్దములకు అర్థములు కలవు ఇదిఉన్నచో వైద్యకళబ్ధ సింధు, వ్యవశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కఱలేదు. క్యాల్కోలైండు వెల 3-4-0 లు. “భసవదీపిక” అను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమస్త ఖనిజములు కుడిచేసి భస్మములు చేయు యా నాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. ఈ 1 కి రు. 500 కిమ్మకుగల భస్మములు కూడ గలవు. క్యాల్కోలైండు వెల రు. 2-0-0 ర డ్డి సో ద రు లు, రాయవరము. గోదావరి. 2454

వల

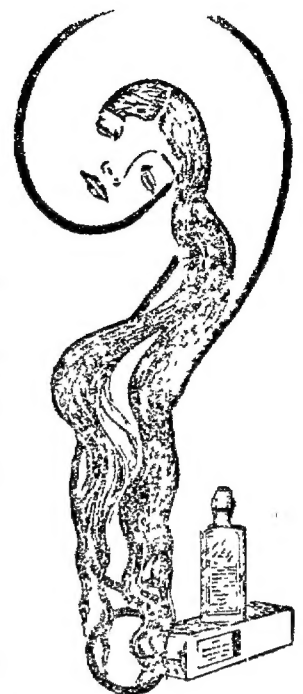
అది జబకుసుమ తైలముగానుండవలెను

పెంట్లుకల కుదుళ్లను బలపరచుటకును; పెంట్లుకల పెరుగుటకు తోడ్పడుటకును, వాటిని అందముగాను, నలుపుగాను, కాంతిగాను చేయుటకును, బట్ట తలరాసీయక ఆటంకపరచుటకును; చుండును పారదోలుటకును, మితి మీరి పనిచేయుటవలన గలుగు తలనొప్పి, విసుగుదల, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, నిద్రలేమి మొదలగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును.

జ బ కు సు మ

యందు ఆసిడ్ చేరుటలేదని సుమారు 50 సం॥రములనుండి రూపించబడినది. 2643

C. K. Sen & Co., Ltd.,
29, Kolutola, Calcutta.

జ బ కు సు మ
చిన్న బుడ్డి
ర్పు 1-0-0
పెద్ద బుడ్డి
ర్పు 3-4-0

Powell's Extract of Golden

(3421)

పవలుగారి అమోఘమైన గెనో

నెగరోగమునకు

అద్భుతమైన గుణమిచ్చును.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారచేయబడినది.

సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర పిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నష్టము, బలహీనము, వీపులోనొప్పి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి విశ్వృషధము.

గుణము:—6 మోలార్డులగెనోను పుచ్చకొనిన తక్షణాన ప్రణామము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిక్కులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందండు మంటకూడ తగ్గును. దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్షణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-4-0

దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.

మా చిత్రవిచిత్ర క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లాభివలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,Manufacturing Chemists,
Lamington Road, BOMBAY

అమృతాంజనము

జీవకల్పనిదబ్బితో నవా నీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో. 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు రేజి, పొంబాయి.

కార్మికాల్ నెప్పి యాలిటీలు

అమృతాంజనము	4-8-0	గుట్టములకు కండిచన్ పౌడరు	2-8-0	నరములకు పుష్టి కోగిండు.	
బుహునా (త్రివ్యాధి నివారిణి)		మీసములకు అలక్ష్యము చేయుదు. వాటిని ఆ		ఎడికొలోన్ 2 బొమ్మలు	1-6-0
అమృతాంజనము	1-0-0	కోగ్గితిమిం గుండును.		ఎడికొలోన్ 4 బొమ్మలు	1-12-0
దోవలను దగ్గర నీయదు, అందుచే మజేరియారదు		చెవలియర్స్ హేర్ రెస్టోరర్	2-0-0	ఎడిక్విన్	1-8-0, 2-8-0
అమృతాంజనము	1-12-0	వెలుగులకు పుష్టిని కోగిండుటకు, వాటిని పెరుగు		ఎడిలూసు	1-0-0
(కావకాదగోగమును నివరించేయను)		నట్లు చేయుటకు తోడ్పడును.		దోమకాటులను నివరించు మంటను పొగొట్టును.	
జే.ఎమ్. (అమెరికాద)	1-8-0	తోలు కాంపాండు పరబత్తు	2-0-0	ఫెర్లిర్ బామ్	0-12-0
శిరోజనులకు మంచిటాను.		దగ్గలకు రొమ్ముపడిశియనకు తగినది.		నోవ్సు, బాథలు, తిమ్మరు వాయువ మొదలను	
బొమ్మల విన్	2-4-0 4-0-0	డాక్టర్ కార్లు చిల్లన్ను దగ్గర నివారిణి	1-0-0	వాటికి వంచును ముచ్చును.	
జేహునకు పుష్టినిచ్చును, బహిషం, బ్యరమువచ్చి		బిడ్డవల్లకు నిరపాయకర మైనవైయు, గుణమువచ్చి		ప్రేస్ బర్న్ లీవర్ బాస్	1-8-0
నివరించు దువారి ఇది బాగుగా పనిచేయును.		జే.ఎమ్.		సోమతి తనమును పొగొట్టును.	
ప్రెస్ బర్న్	2-0-0	ప్రిక్టి హీట్ లోషన్	1-8-0	ఫర్నె లు లీవర్ మూత్రాలు	0-12-0
దగ్గర నివారిండును, శిరోజను త్రోసిచేయును, రొ		ప్రిక్టి హీట్ పౌడరు 0-14-0, 1-8-0, 2-4-0		వలబద్ధమునకు, పిల్లలను అమోఘమైనది.	
మ్మును బాధగలగించునట్టి వ్యాధులను పారద్రోలును		క్విన్ లెస్ అండు ఐరన్ టానిక్	1-8-0	కృష్ణా	2-0-0
బుహునా	4-0-0	రింగువరం ఆయిన్టు మెంటు	0-9-0	శిరోజనులకు తగినట్లు.	
మూసగోగమునకు దివ్యమైనది.		హిందూ దేశముం దున్నవాటి అన్నీటియందును శ్రే		కృష్ణ మొలెన్ హాల్ వామ్	2-4-0
సి. పి. క్యూ (మిక్ షేర్)	1-0-0	వ్వమైనది.		నోటికొట్టుకు, దుచిపరిగా తెలియనవచ్చు ఇది బాగుగా	
బుహునా, శిరోజను, ఇన్ ఫ్లుంజా మొదలను వాటికి		రోస్ గార్గల్	1-0-0	ఫు చేయును.	
తగినది		స్కర్ ఫైర్	2-4-0	లెమ్మలందు గ్లిసెరెను	1-0-0
సి. పి. క్యూ (కాన్ సెన్స)	0-14-0	చుండు నివారిణి.		శిరోజనులకు అద్భుతమైనది.	
సి. పి. క్యూ కాన్ సెన్స ఫారము గాగలదు. తీసుకొ		డియోడొరెన్టుడు పెట్రోలియా	1-0-0	ఓమమ్ బిల్బులు	1-0-0
నుట సులభము ప్రయాణమునందును వెం		శిరోజనులకు ఉప యోగించుటకు తగినది. వెంట్రు		శూలనోష్టి, స్థూలత్వము, పుల్లికేళులకు తగినది.	
బడి తీసుకొని పొవుట సులభము.		కలను మంచిపెట్టిలో నుండును.		ఓమమ్ వాలరు బుడ్డికి	0-10-0
కాంఫర్ పైన్	0-8-0	డియోడొరెన్టుడు కోకొనట్ ఆయిన్	1-0-0	పిక్ లామెక్	1-8-0
గృహమునం చెప్పుకును ఒకటాడి యుండవలెను. విరే		శిరోజనులకు తగినట్లు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయ		ముట్టి మెలకు లోషను.	
చనములు, శూలనోష్టి మొదలగువాటిని పురుగును.		బడిన మనోహరమైనది.		వైరో సెక్	2-12-0
కన్సర్వేట్	1-0-0	డబ్బిను అస్మా కాన్	1-8-0	డైరో యా వ్యాధికి తగినది.	
పొవములమీద నయ్యెడుకాయ, చర్మము మొద్దుబా		ఉబ్బునును దీనినిలోనికి తీసుకొనుటకు తగినదని		సెమెం	0-12-0
గట్టు మొదలగువాటిని కుదిర్చి, సుఖముగా నడి		వైద్యులందరు శిష్యులచే యున్నారు.		చాకలికడలచే గలుగు తీరుకు దివ్యమైనది.	
చుటకు పీచుండును.		ఈసన్ పరబత్తు	0-12-0, 1-8-0	పండ్లనోష్టికి ఎస్సెన్సు	1-0-0
కోర్మలెట్ చిట్టి దగ్గర నివారిణి	1-4-0	ఈ గుప్తపద్ధతైన టానిక్ ఎప్పటి కప్పుడు మంచి		ఇంద్రజాలమునలె పనిచేయును.	
శిరోజనుపడిశియనకు అద్భుత నివారిణి.		బలమునిచ్చుటకు మాత్రముగా తయారు చేయ		కార్మికాల్ దంతచూర్ణము 0-10-0, 1-4-0	
కోమికల్ ఫుక్	1-0-0	బడును.		దంతముల కమోఘమైనది.	
బిడ్డలకు మంచిపుష్టి నిచ్చును.		ఎస్సెన్సు సరసవర్ణి	2-0-0	ఎక్మా	0-15-0
క్లెయిర్ డైన్	0-8-0	అమోఘముగా రక్తమును శుద్ధిపరచును.		శిరోజను, తత్సంబంధమైన చర్మవ్యాధులకు మంచి గుణ	
క్లెయిర్ డ్రాపులు	2-0-0	ఎలిక్ట్ గ్లిసెరెన్ ఫేట్, పార్శ్వ		ముచ్చును.	
హిందూ దేశమున ఒకబుడ్డిని ఉంచుకొనుదు.		ట్యుబ్ సహాగలది	1-8-0		

పరకులకు ప్రత్యేక ధరలు గలవు. Spencer & Co., Ltd. (W. E. SMITH & Co., Department) MADRAS.

ఆంధ్ర ఇన్ స్ట్రుమెంట్ కంపెనీ,

ప్రధాన కార్యస్థానము - మచిలీపట్నం.

గమనింపుడు.

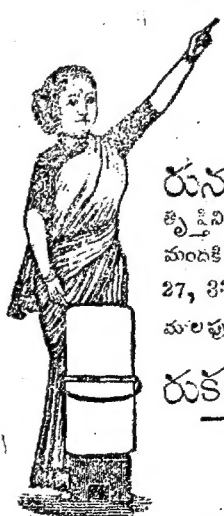
- (1) భీమాకంపెనీ ఆపత్కాలమున సాయభటు గొప్ప పరస్పర సహకార సంఘము. (కేసికొందురు.
- (2) దీర కాలము జీవించువారు అకాలవరణము నొందు వారి కుటుంబములకు తోడ్పడుదు, తమకు ఆదాయము
- (3) భీమాకంపెనీలలో పూర్ణము, పూర్ణార్థము, రెండును యిమిడియున్నవి.
- (4) వార్షిక నిజాం శిరస్సమును, ఆపత్కాలమున సాయము, కుటుంబమునకు జీవ నోహాధి కాన్యమును,

భర్తలలో ఆదాయము చేయు వార్షముది యొక్కటియే.
మీ జీవితములను యీకంపెనీలో భీమా చేయించి జీవితసంస్థను ప్రోత్సహింపుడు.
అన్ని ప్రాంతములనుంచి దేశము కావలెను.

యాగ్రమల్లి మంగయ్య, బి.ఎ, బి.ఎల్. కార్యదర్శి.

2474

నని తృప్తికరముగానున్నచో!

మీరు పేరైనట్టియ, తృప్తి
కరమైన ముచ్చటకావలెనని.

రుక్మిణి కుక్క-

రును తీయదు. వేసవేలుమది. కడి
తృప్తినిచ్చినది. 5 నెలలు 1, 2, 4, 6, 8
మందికి తగ్గింది. ధర 1 కి ర్పు 18, 18, 22,
27, 33 కాశీగర్ (ప్రత్యేకము). బాగ
మలపు ధరము యిహం. పింట్లకావలెను

రుక్మిణి కుక్క-రు అందుకో

19 మాదాగుడివీధి

రాయపురము, మద్రాసు